

CORRUPTION
RESEARCH CENTER
BUDAPEST

Verseny és haveri kapitalizmus a kommunikációs szolgáltatások piacán

Magyarország: 2009-2014

Budapest, 2015. június

A riportot a Korrupciókutató-központ Budapest (CRCB) kutatócsoportja készítette. A kutatás folytatását a központ pénzügyi erőforrásai, és a résztvevők önkéntes munkája tette lehetővé.

A kutatás folytatásához minden anyagi segítséget szívesen fogadunk, illetve várjuk önkéntesek jelentkezését (info@crcb.eu).

Verseny és haveri kapitalizmus a kommunikációs szolgáltatások piacán. Magyarország: 2009-2014

/ Competition and Crony Capitalism in the Hungarian Advertising Market – 2009-2014

Tizedik riport / 10th Report

Együttműködő partnerek:

Erőforrástérkép projekt (MTA KRTK KTI): <http://regionaldata.org/>

3gteam: <http://www.3gteam.hu/>

Kreatív Online: <http://www.kreativ.hu/>

A riportot írta: Tóth István János
Fazekas Mihály

Munkatársak:

Alberti Éva	egyetemi hallgató
Bognár Dávid	egyetemi hallgató
Czibik Ágnes	közgazdász, CRCB
Fazekas Mihály	közgazdász, szociológus, University of Cambridge & CRCB
Szalai Bálint	közgazdász, újságíró
Tóth István János	közgazdász, MTA KRTK KTI & CRCB
Wachs, Johannes	matematikus, CEU

Külső szakértők:

Gyenesse Jenő	programtervező matematikus
Dr. Kelemen Zoltán	ügyvéd
Nagy Zoltán	közgazdász

Kutatásvezető: Tóth István János

Corruption Research Center Budapest
e-mail: info@crcb.eu
internet: <http://www.crcb.eu/>

A kézirat lezárva: 2015. június 13.

Tartalom

Abstract.....	4
Összefoglalás.....	5
Bevezetés	6
1. Egy rendkívül koncentrált piac	9
2. A „Fidesz-közel” cégek	14
3. A Versenyerősség Mutató (Competitive Strength Index) alakulása	18
4. A verseny erőssége és a „Fidesz-közel” cégek	26
5. EU támogatások és a haveri kapitalizmus.....	35
6. Mire számíthatunk?	45
Mellékletek	46
1. Melléklet: Az elemzés során figyelembe vett szolgáltatások és közbeszerzések listája	47
2. Melléklet: A közbeszerzésekben elköltött pénz összege a CSI negyedeiben a „Fidesz-közel” cégek és a többi nyertes cég esetében, 2009-2014, Ft.....	62

Abstract

The paper analyses the existence of political favouritism and crony capitalism in Hungary in the advertising market based on the public procurement database made by CRCB (MaKAB) from data published by the Hungarian Public Procurement Authority. The aim of the analysis is to examine how the restriction of competition prevails in public procurement of Hungarian public institutions between January 2009 and May 2014. We focus on two main questions: how has the strength of competition changed over the years (i); are there significant relationships between the political connections of the winner companies and the restriction on competition (ii)?

The results based on the analysis of 1119 public procurement shows growing importance of the politically connected ('Fidesz-related') companies in the number of public procurement, and in particular within the contract value. This phenomenon is accompanied by the weakening of the intensity of competition. The restriction of competition in the market is considerably higher where 'Fidesz-related' companies are the winners of the procurement. This relationship can also be observed in public procurement with high contract value and in case of those that are financed by the EU. Thus, the EU fund partially fuels crony capitalism in Hungary. The political favouritism prevails through the restriction of competition, and this is what creates the chance to deliver the public money to the politically connected companies. The results suggest that this mechanism has also profound destructive effect on those transactions in which the political favouritism actually does not prevail. The growing weight of political favouritism probably deforms the whole market and results generally in the weakening of market competition.

Further analysis is needed to elaborate on the relationship between political favouritism and restriction on competition.

Keywords: political favoritism, crony capitalism, public procurement, competition, empirical analysis, Hungary

Összefoglalás

Az elemzés a politikai favoritizmus érvényesülését, a haveri kapitalizmus szerepét vizsgálja a kommunikációs szolgáltatások piacán a CRCB által a Közbeszerzési Hatóság adatai alapján létrehozott közbeszerzési adatbázis (MaKAB) 2009-2014 közötti adataira alapozva. Az elemzés célja annak vizsgálata, hogy mennyire érvényesül a verseny a magyar állami intézmények közbeszerzéseiben 2009 január és 2014 május között. Két kérdés megválaszolására koncentrálnunk: hogyan alakult a verseny erőssége az évek során (i); a nyertes cégek politikai kötődése összefügg-e a verseny korlátozásával?

A kommunikációs szolgáltatások piacán lebonyolított 1119 közbeszerzés vizsgálatának eredményei a politikai kapcsolatokkal rendelkező („Fidesz-közeli”) cégek súlyának nagymértékű növekedését mutatják az eredményesen lezárt közbeszerzések számán, és különösen azok értékén belül. Ez a jelenség a piaci verseny erősségének gyengülésével jár együtt. A piaci verseny korlátozása erősebben érvényesült ott, ahol a „Fidesz-közeli” cégeket hirdették végül ki a közbeszerzés győzteseként. Ez az összefüggés a nagy közbeszerzések és az EU támogatásokból finanszírozott közbeszerzések esetében mutatható ki. Ezek szerint az EU támogatások részben hozzájárulnak a haveri kapitalizmus magyarországi létrejöttéhez. A politikai favoritizmus a verseny korlátozásán keresztül érvényesül, aminek nyomán lehetővé válik a közpénz eljuttatása a politikai kapcsolatokkal rendelkező, támogatandó céghez. Az eredmények arra mutatnak, hogy ennek a mechanizmusnak mélyreható romboló hatása van azokra a tranzakcióra is, amelyben a politikai favoritizmus voltaképpen nem is érvényesül. A politikai favoritizmus egyre erősödő érvényesülése valószínűleg a versenypiac egészének deformálódását, a piaci verseny általános gyengülését eredményezi.

A politikai favoritizmus és versenykorlátozás közötti összefüggések pontosabb feltárásához további vizsgálatok szükségesek.

Kulcsszavak: politikai favoritizmus, haveri kapitalizmus, közbeszerzések, piaci verseny, empirikus elemzés, Magyarország

Bevezetés

A marketing, reklám és pr szolgáltatások piaca (kommunikációs szolgáltatások piaca) több szempontból is rendkívül fontos és kedvező terep a haveri kapitalizmus megvalósítása számára¹. A járadékvadászat, vagy a korrupció, sokkal könnyebben mehet végbe e piacon, mint például a ruházati piacon, vagy az autóalkatrészek piacán.

Ebben egyrészt az itt értékesített termékek jellege játszik szerepet: a kommunikációs szolgáltatások termékei heterogén, több minőségi paraméterrel jellemezhető termékek, amelyek árait nagyon nehéz összehasonítani és így a piaci versenyt könnyebb torzítani, mint más piacokon.

Másrészt a járadékvadászat és a korrupció e piacon való könnyebb megjelenésében a termékek tulajdonságai mellett a piac szerkezete is szerepet játszik: e piac a vevői oldalon viszonylag kevés szereplővel és az eladói oldalon rendkívül koncentrált piacszerkezettel jellemezhető.

Harmadrészt a kommunikációs szolgáltatások piaca elsőrendű jelentőségű lehet a politikai pártok közötti küzdelemben. Az állami hirdetések nagyon fontos szerepet játszanak a nyomtatott sajtó és az online sajtó bevételeiben: Magyarországon arányuk egyes újságoknál, portáloknál elérheti a 25-40% -ot is, de jellemzően 2-10% között mozog². Ennek megfelelően az állami kommunikációs szolgáltatások megrendelése és az ezzel kapcsolatos állami megrendelések elosztása fontos szerepet kaphat egy-egy választási kampányban, és ezen túl a kormányzó párt kommunikációjának

¹ Az elemzésre a Kreatív online és CRCB együttműködésében került sor. Az adatbázis összeállítását a Kreatív online munkatársával, Bátorfy Attilával közösen végeztük. Segítségét, megjegyzéseit és az elemzéshez kapcsolódó ötleteit ezúton is köszönjük. A kutatás első eredményeit tartalmazó elemzés megjelent Bátorfy Attila tollából a [kreativ.hu](http://www.kreativ.hu) oldalán: http://www.kreativ.hu/databanya/cikk/hogyan_mukodott_orban_es_simicska_mediabirodalma. Jelen elemzés ennek párjaként is felfogható.

² Lásd Állami reklámköltés 2008-2012, Mérték Médiaelemző Műhely, 2014. március 17. http://mertek.eu/sites/default/files/reports/allami_reklamkoltes.pdf

megalapozásában is. Ezért is lehet fontos egy kormányzó erő számára, hogy olyanoknak jusson ez a pénz, akik ezt „megfelelően”, a kormányzó párt számára kifizetődően használják majd fel. Ennek megfelelően e piac különösen vonzó a politikai favoritizmus számára.

A politikai favoritizmus érvényesítése, a haveri kapitalizmus megteremtése olyan piacokon könnyű és működtethető stabilan, amelyek már szerkezetükből adódóan gyorsan és viszonylag kis költségekkel adnak módot a piac korlátozására, az állami keresletnek nagy állami megrendelések formájában való megjelenésére és a közbeszerzési döntésekben piaci szempontok helyett politikai szempontok érvényesítésére.

Az alábbi elemzés célja az, hogy megvizsgálja, hogyan jellemezhetők a magyar állami intézmények, állami vállalatok és a nem kormányzati intézmények közbeszerzési értesítőben megjelenő médiaköltségei (a marketing, a reklám, és a pr költségeket soroljuk ide) 2009 január és 2014 május között a verseny érvényesülése, vagy korlátozása szempontjából³. Mennyire lehet e szektorban a közbeszerzést, a politikai favoritizmus megjelenéseként jellemezni? Hogyan alakult a verseny az évek során? És nem utolsósorban a nyertes cégek esetleges pártkötődése összefüggött-e a verseny korlátozásával?

Az elemzés során alapvetően a CRCB által kialakított MaKAB (Magyar Közbeszerzések Adatbázisa) 2010-2014 közötti adatait használjuk fel, amelyek a Közbeszerzési Hatóság honlapján megjelenő közbeszerzési adatok tisztított, javított és rendszerezett, adatbázisba rendezett információit tartalmazza⁴. Ezeket az adatokat egészítettük ki a

³ A politikai favoritizmus korábbi időszakokra, például a 2002-2010 közötti időszakra vonatkozó érvényesülését egy következő tanulmányban fogjuk elemezni.

⁴ Az adatbázisról lásd részletesen „Adatközlés a magyar állampolgárok számára A magyar közbeszerzések alapadatai 2010-2011 a MaKAB alapján – I.” CRCB, 2013 február, http://www.crcb.eu/wp-content/uploads/2014/01/kb_adatok_2010_5riport_130228_2300.pdf, valamint Fazekas, M – Tóth, I. J. – King, L. P.: Anatomy of grand corruption: A composite corruption risk index based on objective data. Working Paper Series: CRCB-WP/2013:02. http://www.crcb.eu/wp-content/uploads/2013/12/Fazekas-Toth-King_Composite-indicator_v2_2013.pdf

Kreatív által gyűjtött olyan közbeszerzési esetekre, amelyek furcsa módon nem voltak elérhetők a Közbeszerzési Hatóság honlapján.

Az elemzés első részében a vizsgált közbeszerzések alapstatisztikáit közöljük, a második részben a versenykorlátozás összetevőiről és a versenykorlátozás időszak alatt megfigyelhető tendenciájáról lesz szó. Ezt követően, a harmadik részben elemezzük a „Fidesz-közel” cégek súlyának alakulását a nyertes cégek között és térnyerését az elnyert közbeszerzési összegen belül. Ezt követően a negyedik részben azt vizsgáljuk, hogy a verseny korlátozás mennyiben függ össze a „Fidesz-közel” cégek közbeszerzéseken belüli szerepének alakulásával.

Az ötödik részében az elemzés tanulságait foglaljuk össze. A mellékletben közöljük az általunk elemzett közbeszerzési eljárások listáját.

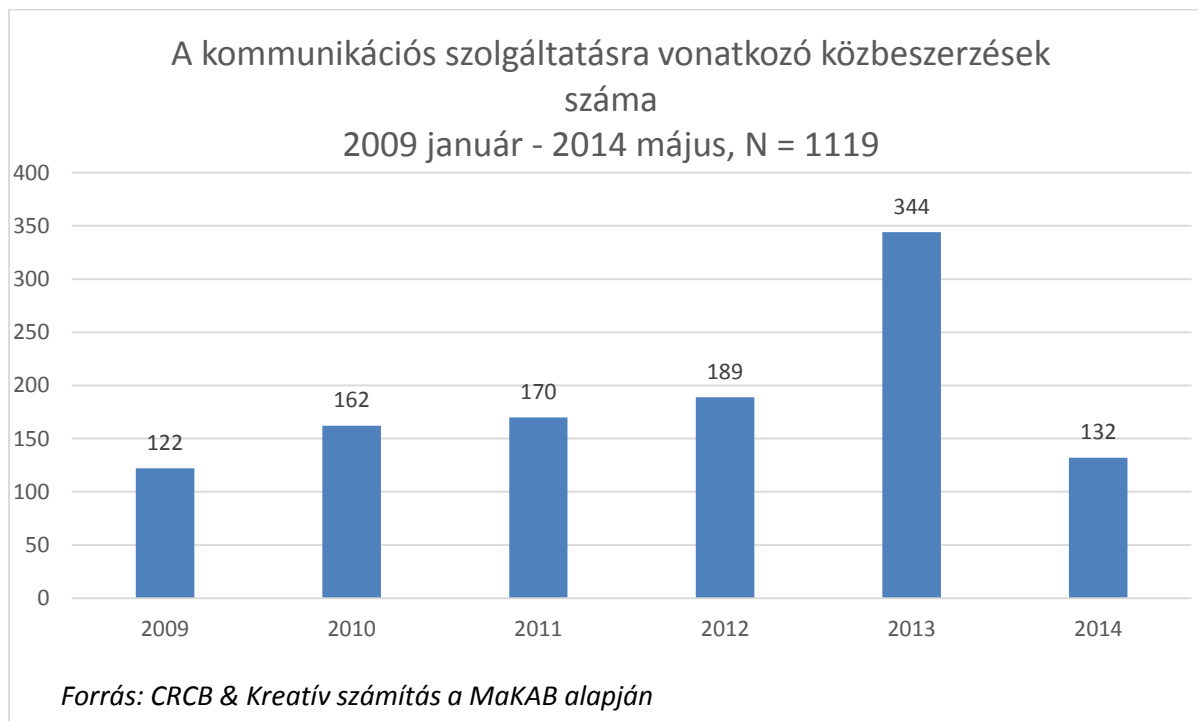
1. Egy rendkívül koncentrált piac

2009 január és 2014 május 1 között több mint 1000 közbeszerzést írtak ki Magyarországon, amelyek valamilyen kommunikációs szolgáltatás vásárlására irányultak⁵. Az elemzésünkben 1119 eljárás adatait választottuk ki (figyelebe vett közbeszerzési eljárások listáját lásd az 1. mellékletben), amelyek kivétel nélkül e csoportba sorolhatók. Az összes költség túlnyomó részét állami intézmények, önkormányzatok és állami vállalatok adják, de szerepelnek a vevők között egyházak és területi gazdasági kamarák is.

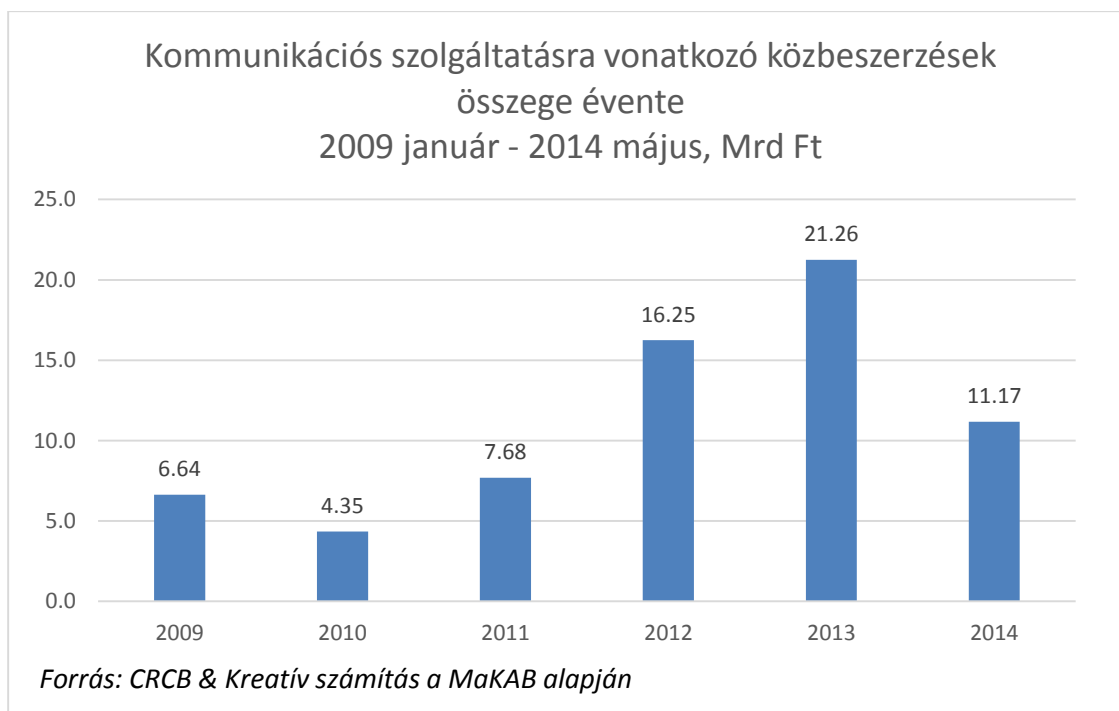
A vizsgált közbeszerzések száma jelentősen nőtt az időszak kezdete óta (1.1. ábra). A 1119 közbeszerzési eljárás eredményeként megkötött szerződések aggregált összege több mint 67 milliárd forintra rúgott a vizsgált időszak alatt (a 1119 közbeszerzés közül csak 1005 esetben közölték a nyertes összeget a Közbeszerzési Hatóság honlapján). (lásd az 1.2. ábrát)

⁵ Az általunk ide sorolt szolgáltatások az alábbiak voltak (zárójelben a cpv kódok): Hirdetési és marketingszolgáltatások(79340000); Marketingszolgáltatások (79342000); Hirdetési szolgáltatások (79341000); Hirdetési tanácsadási szolgáltatások (79341100); Reklámtervezési és szervezési szolgáltatások (79342200); Reklámfilm gyártása (92111210); Public Relations szolgáltatások (79416000); Public Relations tanácsadói szolgáltatások (79416200).

1.1. Ábra: A kommunikációs szolgáltatások vásárlására vonatkozó közbeszerzések száma 2009.01-2014.05

1.2. ábra: A kommunikációs szolgáltatásokra vonatkozó közbeszerzések száma és évenkénti összértéke (Mrd Ft)

1.1. táblázat: A kommunikációs szolgáltatásokra vonatkozó közbeszerzések száma és évenkénti összértéke (Mrd Ft)

Évek	MrdFt	Közbeszerzések száma
2009	6,64	82
2010	4,35	132
2011	7,68	164
2012	16,25	170
2013	21,26	333
2014	11,17	124
Összesen	67,34	1005

Forrás: CRCB & Kreatív számítás a MaKAB alapján

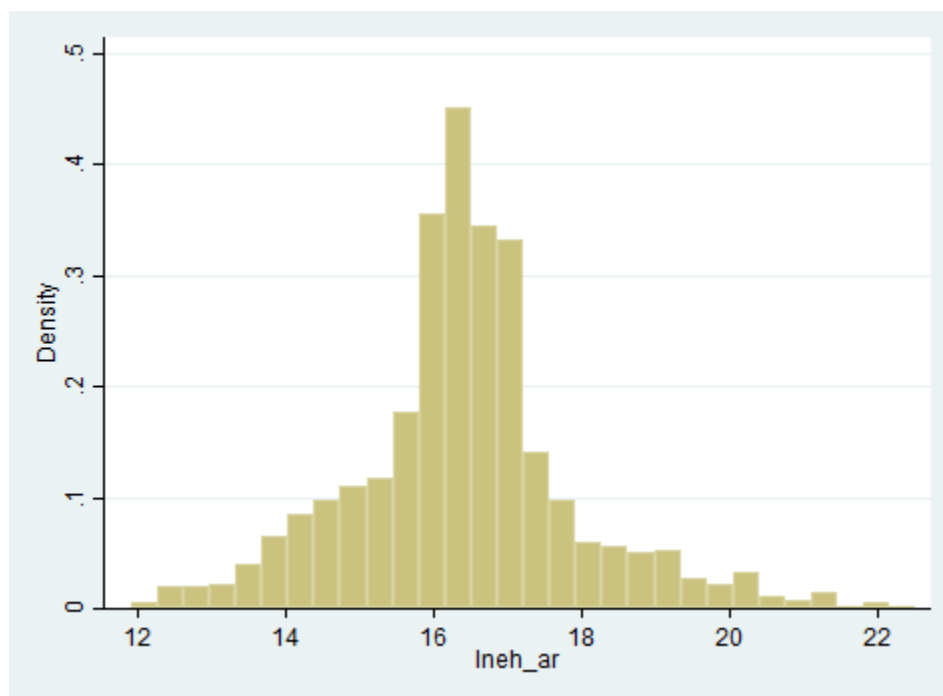
A kommunikációs szolgáltatások piaca rendkívül koncentrált piac. A hatalmas volumenű, több tízmilliárdos beszerzések mellett jelen vannak a piacon az egy millió forint alatti beszerzések is (lásd az 1.2. táblázatot). A koncentráció mértékét jól jellemzi a közbeszerzések értéke szerinti legfelső és legalsó decilis közötti arányok, amelyek 62 és

750 között mozognak, és növekvő tendenciát mutatnak az időszak során (lásd az 1.3. táblázatot).

1.2. táblázat: A kommunikációs szolgáltatásokra vonatkozó közbeszerzések alapstatisztikái (Ft)

Évek	Mean	Median	Minimum	Maximum	Std. Deviation	Sum	N
2009	80945119.0854	40988950	591200	583333333	106174970.77370	6637499765.00	82
2010	32936974.6667	15035000	279500	596555000	69732313.99495	4347680656.00	132
2011	46847759.7866	12000000	303500	3500000000	282457305.26511	7683032605.00	164
2012	95590617.6904	11000000	485000	2100000000	301434709.22897	16250405007.36	170
2013	63831855.9573	12100000	255000	4000000000	283443281.29917	21256008033.77	333
2014	90045944.2353	14852500	150000	6000000000	545600302.01410	11165697085.18	124
Total	67005296.6690	12770000	150000	6000000000	305399320.78375	67340323152.31	1005

1.3. ábra: A kommunikációs szolgáltatásokra vonatkozó közbeszerzések számának megoszlása a közbeszerzés értékének logaritmusára, 2009-2014, (N = 1005)

1.3. táblázat: A kommunikációs szolgáltatásokra vonatkozó közbeszerzések koncentrálttsága 2009-2014 között, Ft

decilisek	2009-14	2009	2010	2011	2012	2013	2014
1	101972167.70	43189881.00	12807604.00	17553700.00	18061598.00	29338830.00	12480478.00
2	299711046.80	83588967.00	40186625.00	45346440.00	45502000.00	92040102.50	53508815.00
3	685212650.40	102766957.00	80194000.00	83968194.00	101544332.00	196363740.40	97515100.00
4	972743047.44	192026529.00	137887498.00	127267550.00	144589561.02	290154926.00	126086240.00
5	1298968963.98	269032768.00	170025028.00	168309002.00	157468091.34	363788678.06	170537342.00
6	1563833377.00	390567501.00	243049900.00	217367470.00	231881501.00	447344994.00	193169647.00
7	1936816187.81	586757376.00	298992449.00	273912887.00	265399549.00	589264392.81	279921965.00
8	2922800198.00	806953600.00	393596860.00	320901635.00	417558340.00	765401965.00	290812860.00
9	5697799627.18	1486840853.00	582601903.00	442635470.00	1389334974.00	1197470430.00	558264910.18
10	51860465886.00	2675775333.00	2388338789.00	5985770257.00	13479065061.00	17284839975.00	9383399728.00
összesen	67340323152.31	6637499765.00	4347680656.00	7683032605.00	16250405007.36	21256008033.77	11165697085.18
d10/d1	508.5747126	61.95375563	186.4781882	340.9976391	746.2830842	589.1455104	751.8461815

2. A „Fidesz-közel” cégek

A haveri kapitalizmus egyik alapkérdése, a szereplők azonosítása. Kik a kedvezményezettek, a haverok és milyen módon kapcsolódnak egyes politikailag preferált cégekhez. Az elemzésben a 2010 júniusa óta kormányzó párthoz, a Fideszhez közelálló személyek tulajdonában, vagy érdekeltségi körében lévő cégeket vizsgáljuk. Néhány személyről és nem sok cégről van szó (2.1. táblázat). Az egyes személyek Fideszhez, mint politikai párthoz való kapcsolata nyilvánvaló és jól dokumentálható: egyesek jelenleg is a Fidesz politikusai (i), mások a pártvezetés tanácsadói, illetve volt politikusai (ii), illetve a pártvezetéshez közel álló vállalkozók csoportja (iii). A cégek között találunk a vizsgált személyek közvetlen tulajdonában lévő, illetve tulajdonosi hálózaton keresztül tulajdonolt cégeket is⁶. A haverokhoz kapcsolható cégeket a továbbiakban „Fidesz-közel” cégeknek hívjuk.

A „Fidesz-közel” cégek az összes vizsgált 1.119 közbeszerzésből mindössze 82-öt nyertek meg, ami 7,3%-os arány, de értékben ennél messze magasabb súlyú megrendeléshez jutottak. A 1119 közbeszerzésen összesen elköltött 67 milliárd forintból 26 milliárd forint értékben nyertek „Fidesz-közel” cégek, azaz a teljes közbeszerzési piac 39%-át ők vitték el 2009-2014 között. Ezek szerint a „Fidesz-közel” cégek jellemzően a nagy közbeszerzéseket nyerték. Az egy közbeszerzésen nyert átlagos szerződéses összeg a „Fidesz-közel” cégek esetében 328 millió forint volt, míg a Fideszhez nem kötődők esetében csak 44 millió forint (lásd 2.2. táblázat).

⁶ Az elemzés során nem vesszük figyelembe azokat a cégeket (Vivaki, Ininative Média), amelyek tulajdonosi kapcsolatokon keresztül ugyan nem kötődnek Fidesz közeli személyekhez, de amelyek - szakértők és a Kantar Média kimutatásai szerint - feltehetően különalkukon keresztül az általuk közbeszerzéseken megnyert összegeket a piacra jellemző átlagos értéknél nagyobb mértékben költik el Fidesz-közel médiákban.

2.1. Táblázat: A Fideszhez közeli személyek és cégek csoportja

Személyek	Cégek
Simicska Lajos, Nyerges Zsolt	I.M.G. Inter Média Group kft (12794537-2-41) Bell and Partners Kft. (12292750-2-43) Hung-ister Zrt. (11805555-2-42) MAHIR MAGYAR HIRDETŐ Zrt (10884625-2-43) MAHIR Kiállítás és Rendezvény Szervező és Kivitelező Kft (10935013-2-41)
Várhegyi Attila, Rogán Antal, Habony Árpád	Young & Partners kft. (14288148-2-41) Initiative Media Hungary kft. (12120947-2-42) HG 360 Reklámügynökség kft. (23480197-2-41) Prestige Média kft. (13733102-2-41)

Megjegyzések:

Zárójelben a cégek adószáma

Simicska Lajos: Orbán Viktor kollégiumi szobatársa és közeli barátja

<http://static.168ora.hu/db/07/F4/orban-viktor-simicska-lajos-d000157F4bd5534b79490.jpg>

Nyerges Zsolt: Simicska Lajos jó barátja és üzlettársa

<http://194.33.69.87/image/article/main/660x1200/89692.jpg>

Várhegyi Attila: <http://atlatszo.hu/wp-content/uploads/2013/06/orbanvarhegyi.jpg>

A Fidesz volt választmányi tagja, az első Fidesz kormány (1998-2002) idején Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériumának volt államtitkára, és Szolnok volt polgármestere, akit 2002. október 7-én a Pest Megyei Bíróság másodfokú ítéletében bűnösnek talált folytatólagosan elkövetett, különösen nagy vagyoni hátrányt okozó hűtlen kezelésben és egy év - két évre felfüggesztett - börtönbüntetésre, valamint félmillió forint megfizetésére ítélt. Lásd:

<http://index.hu/belfold/varhegyi0419/>

Rogán Antal: http://nol.hu/data/cikk/1/50/93/71/cikk_1509371/792019.jpg

1998-2012 között a Fidesz Országgyűlési Képviselőcsoportjának frakcióvezető helyettese, 2012-től frakcióvezetője. 2001-2006 között az Országgyűlés Informatikai és távközlési bizottságának alapító elnöke, 2010-től a Gazdasági és informatikai bizottságának elnöke. 2006-2014 között Budapest V. kerületének polgármestere. Lásd: http://hu.wikipedia.org/wiki/Rog%C3%A1n_Antal

Habony Árpád: http://m.cdn.blog.hu/be/benyo/image/201302/habony_orban_nol.jpg

2010 után Orbán Viktor személyes stratégiai tanácsadója. Lásd

http://hu.wikipedia.org/wiki/Habony_%C3%81rp%C3%A1d

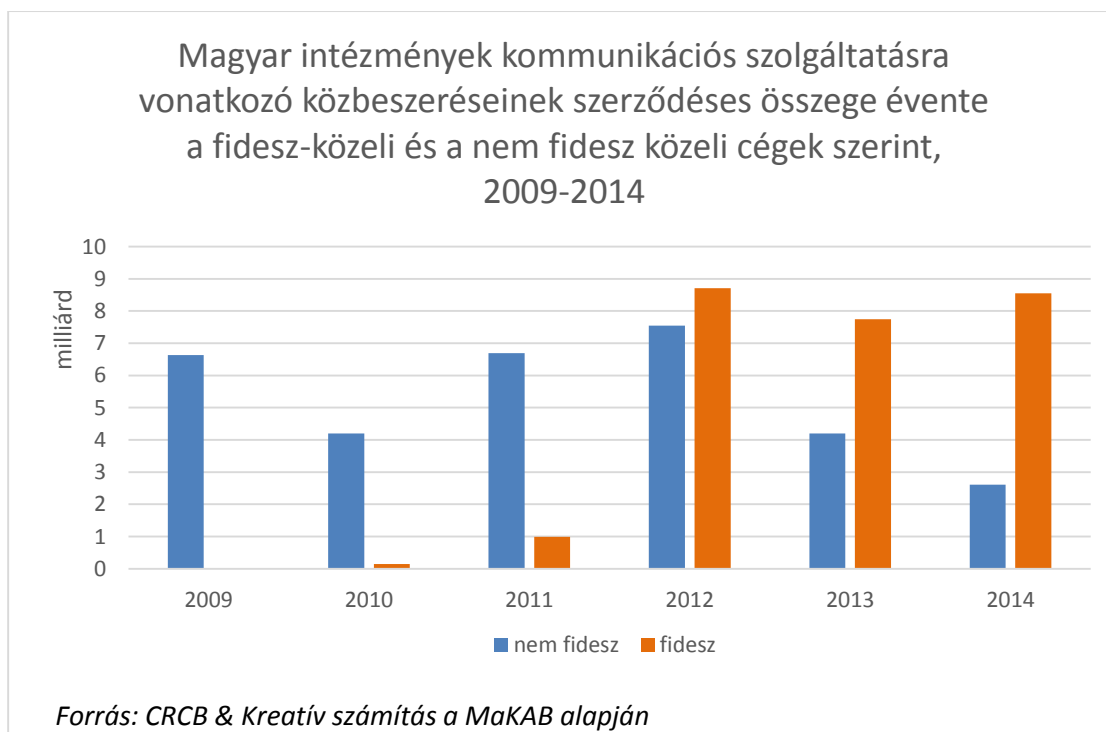
A fenti arányok jelentősen változtak az időszak alatt. Míg 2009-ben csak 2 pályázatot nyertek „Fidesz-közeli” cégek, addig 2010 után meredeken nőtt a nyertes pályázatok száma: 2010-ben 5, majd ezt követően 16, 12 és 29 közbeszerzésen győztek. 2014 első öt hónapjában 12 „Fidesz-közeli” nyertes örülhetett a sikeres közbeszerzésnek. Ezzel a vizsgált közbeszerzések között a kezdeti 1,6%-ról 2013-2014-re 9-10%-ra nőtt a „Fidesz-közeli” cégek súlya a közbeszerzéseken belül. Ennél sokkal nagyobb mértékű növekedést láthatunk a megnyert közbeszerzési összegekben. Míg 2009-ben és 2010-ben elenyésző összegben nyertek „Fidesz-közeli” cégek, addig 2012-2014 közötti évente 8-9 milliárd forinttal növelhették árbevételüket a megnyert közbeszerzések

eredményeképpen (lásd a 2.1. ábrát). Az általuk nyert összegek aránya az összes közbeszerzésben a minimális, 2,4%-os szint után 2014-re megközelítette a 80%-ot (lásd a 2.2. ábrát).

2.2. Táblázat: A „Fidesz-közel” cégek által megnyert közbeszerzések statisztikái, Ft

fidesz- közel cég	Mean	Median	Minimum	Maximum	Sum	N
Nem	44.482.851,2	12.400.000,0	150.000,0	4.000.000.000,0	41.191.120.255,31	926
Igen	331.002.568,2	76.253.385,0	472.000,0	6.000.000.000,0	26.149.202.897,00	79
Összesen	67.005.296,7	12.770.000,0	150.000,0	6.000.000.000,0	67.340.323.152,31	1005

2.1. Ábra: A „Fidesz közel” cégek által a közbeszerzéseken nyert összeg alakulása 2009-2014 között, Mrd Ft

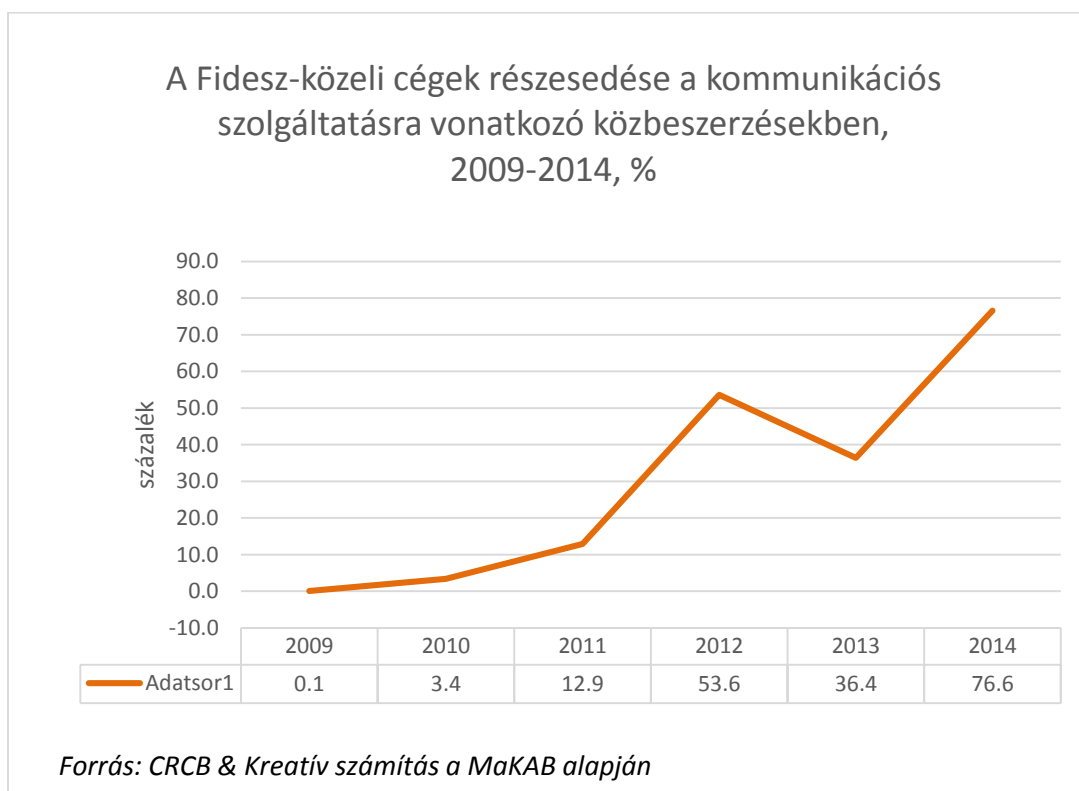

A kommunikációs szolgáltatások piacon 2014-ben kiírt közbeszerzések összegének 4/5-e már tehát néhány „Fidesz-közel” cégekhez vándorolt. A hatékony vállalatvezetési módszerek, modern technológiák, valamint zseniális munkatársak alkalmazása nyomán

minden bizonnyal annyival javult az évek során a „Fidesz-közel” cégek hatékonysága, hogy mindez lehetővé tette e gyors piaci részesedés növekedést.

Természetesen nem erről van szó: ezek az adatok világos jelet adnak arról, hogy 2009-2014 között kiépült és a vizsgált termékpiacot masszívan uralja a haverok kapitalizmusa. A politikai szempontok egyre erősebb, és az időszak végére szinte kizárólagos érvényesülése jellemzi a kommunikációs szolgáltatások közbeszerzési piacát.

2.2. Ábra: A „Fidesz-közel” cégek által a közbeszerzéseken nyert összegek arányának alakulása 2009-2014 között, %

3. A Versenyerősség Mutató (Competitive Strength Index) alakulása

A közbeszerzési eljárások során fel kell és fel is lehet mérni azt, hogy milyen erősségű verseny mellett bonyolódott le az adott közbeszerzés. Minél gyengébb volt a verseny a pályázók között, annál nagyobb lehetett a tere a közbeszerzésre vonatkozó döntés során a politikai szempontok érvényesítésének. A közbeszerzéses korán a politikai favoritizmus (*political favoritism*) annál könnyebben véghezvihető, minél jobban tudják a szereplők (a közbeszerzést kiíró intézmény és a nyertes) korlátozni a piaci versenyt, azaz minél kevésbé érvényesülnek a döntésnél az ár, a mennyiség és a minőség szempontjai.

A korlátozott verseny azonban nem jelenti feltétlenül azt, hogy itt politikai favoritizmus is érvényesülne, hogy itt már a *haverok kapitalizmusáról* lenne szó. Ez elvileg bekövetkezhet úgy is, hogy az ajánlatkérő véletlenszerűen dönt a korlátozott piacra belépni tudó szereplők között. Érdemes mégis megvizsgálni, hogy a közbeszerzések esetében az általunk vizsgált piacon és időszakban hogyan alakult a verseny erőssége.

Ennek mérésére egy olyan mutatót, a versenyerősség mutatót (CSI) képeztünk, amely a közbeszerzési eljárásokban megjelenő információk segítségével ad képet a verseny erősségéről. Olyan objektív mutatóról van tehát szó, amely a korrupciós kockázatokat mérő Korruptiós Kockázati Index-szel (CRI) rokonítható⁷: objektív, megfigyelhető és sztenderd, minden eljárásra ugyanúgy számítható a vizsgált korszak egésze alatt.

A CSI négy komponensből áll. Ezek közül az első a közbeszerzés során beadott érvényes ajánlatok számával kapcsolatos (i). Minél több pályázó vett részt a közbeszerzésen, ez annál erősebb versenyt mutat. A második tényező a közbeszerzés átláthatóságával függ össze: eljárás adatai között közölte-e az ajánlatkérő, hogy mennyi

⁷ A CRI-ről lásd Fazekas, M – Tóth, I. J. – King, L. P.: Anatomy of grand corruption: A composite corruption risk index based on objective data. Working Paper Series: CRCB-WP/2013:02. <http://www.crcb.eu/?p=274> és Fazekas, M – Tóth, I. J.: From corruption to state capture: A new analytical framework with empirical applications from Hungary. Working Paper Series: CRCB-WP/2014:01. <http://www.crcb.eu/?p=718>

a beszerzés becsült értéke, azaz mennyi pénz áll rendelkezésére az eljárás során (ii). Ha közli ezt az információt, akkor ez irányadó lehet a pályázók számára: efölé az összeg fölé nem érdemes menni. Ezáltal a közölt értékhatár alatt erős árverseny alakulhat ki a pályázók között. Ha nem közli ezt az információt, akkor gyengébb lehet a pályázók közötti árverseny. A harmadik tényező a közbeszerzés lebonyolításának módja (iii). Itt két szempont mentén érdemes csoportokat képezni: a közbeszerzési eljárás során volt-e hirdetmény (ajánlati felhívás, részvételi felhívás) és nyílt, vagy nem nyílt eljárás keretében történt-e a közbeszerzés lebonyolítása. Az hirdetmény hiánya korlátozhatja a potenciális versenyzők számát, hiszen csak az tudhat az eljárásról ebben az esetben, akit az ajánlatkérő előzetesen erről értesített. Csak annyian, ahánynak szólt. Hirdetmény közzététele után lehetett szó nyílt eljárásról, amikor bárki jelentkezhett, aki megfelelt az eljárásban foglalt szempontoknak, és lehetett nem nyílt, például meghívásos eljárás, vagy hirdetmény közzétételevel induló tárgyalásos eljárás, stb. Az utóbbi esetben az ajánlatkérő az általa kiválasztott pályázókkal folytatott tárgyalás után választja ki a nyertest. E két szempont tehát alapvetően három kimenetet határoz meg a verseny korlátozottsága szerint: hirdetmény, nyílt (1); hirdetmény, nem nyílt (2); és hirdetmény nélküli eljárások (3).

A negyedik szempont az árverseny erősségére vonatkozik. Ha az ajánlatkérő megadta a becsült beszerzési árat, akkor ki lehet számolni, hogy a verseny eredményeképpen mennyivel csökkent a beszerzési ár ehhez képest (iv). Minél nagyobb mértékben, ez annál erősebb árversenyt jelent.

A CSI definíciója e négy szempont alapján az alábbiak szerint írható le:

(i)

$$a_1 = 1 - \frac{1}{cn^2}, \text{ ha } cn \text{ értékét megadták az eredményhirdetés során} \\ = 0, \text{ ha } cn \text{ értéke hiányzik}$$

(ii)

$$a_2 = \begin{cases} 0, & \text{ha } p^* \text{ értéket (becsült érték) nem közlik és} \\ 1, & \text{ha } p^* \text{ értéket (becsült érték) közlik} \end{cases}$$

(iii)

$$a_3 = \begin{cases} 0, & \text{hirdetmény nélküli eljárás} \\ \frac{1}{2}, & \text{ha hirdetmény melletti nem nyílt eljárás} \\ 1, & \text{ha nyílt eljárás} \end{cases}$$

(iv)

$$a_4 = \begin{cases} \sqrt{\frac{p^* - p}{p^*}}, & \text{ha } p^* > 0 \\ 0, & \text{ha } p^* = 0, \text{ vagy } p^* \text{ értéket nem közlik} \end{cases}$$

és

$$CSI = \frac{1}{4}(a_1 + a_2 + a_3 + a_4), \quad 0 \leq CSI < 1$$

ahol

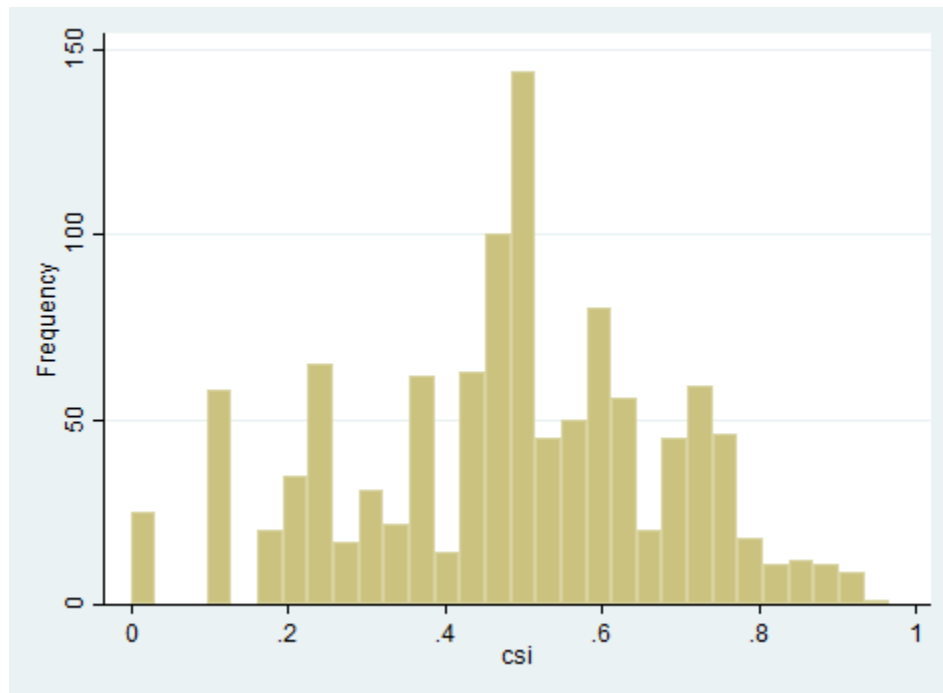
cn : beadott érvényes pályázatok száma

p^* : a közbeszerzés (előzetesen) becsült értéke

p : a közbeszerzés odaítélésének értéke (szerződéses érték)

A fentiek szerint az alacsonyabb CSI érték gyengébb versenyt, a magasabb érték erősebb versenyt jelent a közbeszerzések piacán. A közbeszerzések megoszlását a CSI értékei szerint az 3.1. ábra az alapstatisztikáit a 3.1. táblázat mutatja.

3.1. Ábra: A kommunikációs szolgáltatásokra vonatkozó közbeszerzések megoszlása a CSI értékei szerint

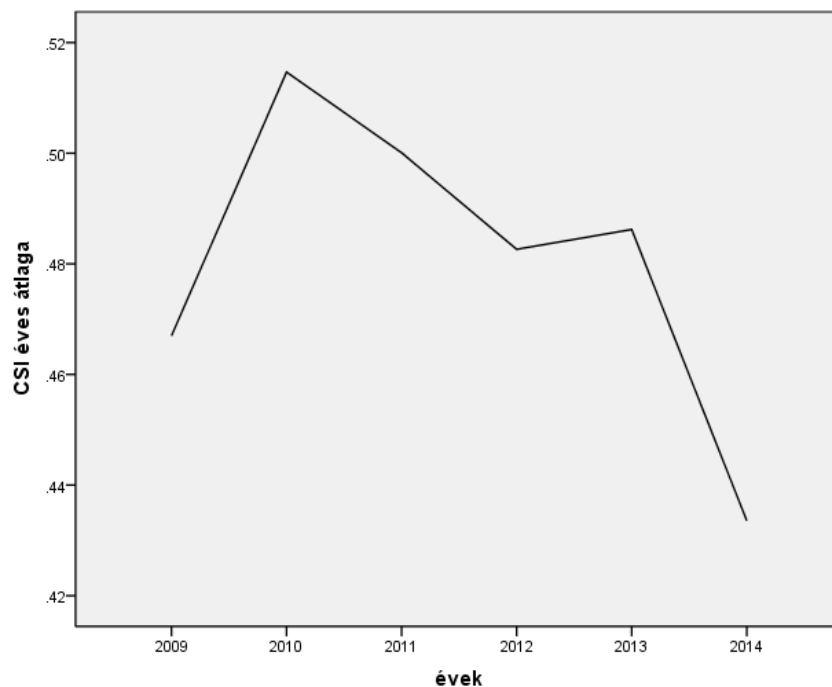
3.1. Táblázat: A CSI alapstatisztikái a kommunikációs szolgáltatásokra vonatkozó közbeszerzések esetében, 2009-2014

Descriptive Statistics						
	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation	Median
comprr4	1119	0.00	0.97	0.4836	0.19956	0.4937

A medián (0,49) alatti CSI érték már a verseny számottevő korlátozását jelenti. Ha a közbeszerzéseket negyedekbe soroljuk a CSI érték szerint, akkor az alsó negyedbe a 0,37 alatti CSI értékű közbeszerzések tartoznak: ezeknél gyakorlatilag szinte teljesen sikerült kikapcsolni a piaci versenyt. A felső negyedbe a 0,62 feletti CSI értékű közbeszerzések tartoznak, ezeket erős piaci verseny jellemzi.

A vizsgált időszak alatt lebonyolított közbeszerzéseknek a versenyerősség átlagos éves értéke először kismértékben nőtt 2009-ről 2010-re, aztán szinte folyamatosan és jelentősen csökkent. A CSI éves átlaga a választás évében volt a legmagasabb (3.2. ábra), miközben a mutató szórása először csökkent (2009-2011), aztán nőtt.

3.2. Ábra: A versenyerősség (CS) alakulása 2009-2014 között a kommunikációs szolgáltatásokra vonatkozó közbeszerzéseknél, éves átlagok

CSI						
Évek	Mean	Median	Minimum	Maximum	Std. Deviation	N
2009	.4670	.4932	.00	.90	.25254	122
2010	.5147	.4931	.13	.93	.18746	162
2011	.5001	.5625	.13	.82	.17470	170
2012	.4826	.4977	.13	.91	.18150	189
2013	.4862	.4949	.00	.97	.20168	345
2014	.4336	.4722	.00	.90	.20072	131
Total	.4836	.4937	.00	.97	.19956	1119

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
CSI * EV	évek között	0.567	5	0.113	2.87	0.014
	éveken belül	43.955	1113	0.039		
	összes	44.522	1118			

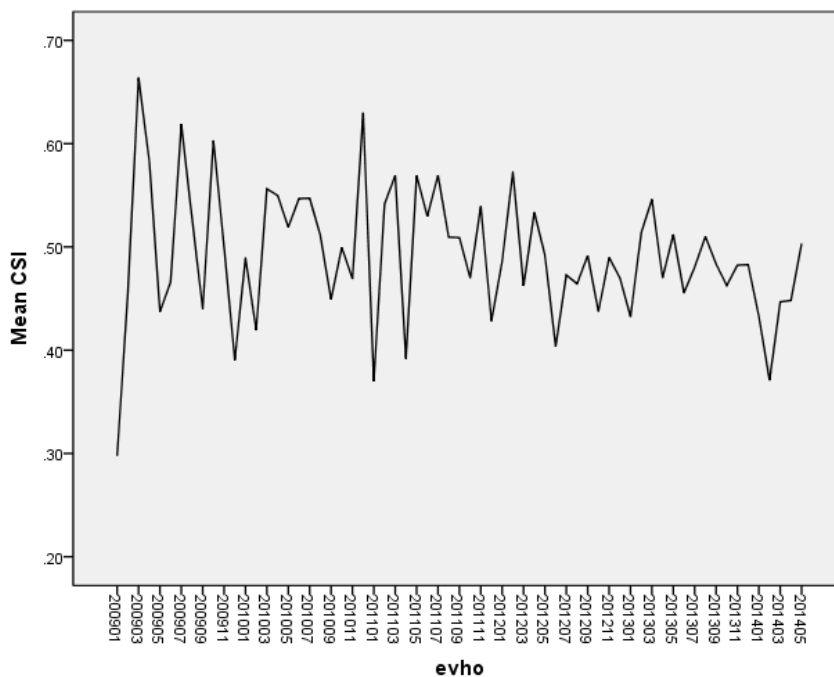
Ezek szerint a Fidesz kormány alatt, 2010-2014 között, jelentősen és számottevően csökkent a verseny erőssége a kommunikációs szolgáltatásokra vonatkozó közbeszerzéseknél. Havi átlagok esetében is jól megfigyelhető mindkét említett jelenség: a verseny erősségének csökkenése és emellett az egyre mértékű kisebb ingadozások (3.3. ábra). A Fidesz kormányzás első 12 hónapját és az utolsó 12 hónapját összehasonlítva az ekkor lebonyolított 523 közbeszerzésnél a verseny erőssége jelentősen és szignifikánsan csökkent, míg az első évben a CSI 0,51-es értéket ért el, addig az utolsó évben 0,46-os értéket (lásd 3.2. táblázat).

3.2. Táblázat: A verseny erőssége a Fidesz kormány első és utolsó évében lebonyolított közbeszerzéseknél (N = 523)

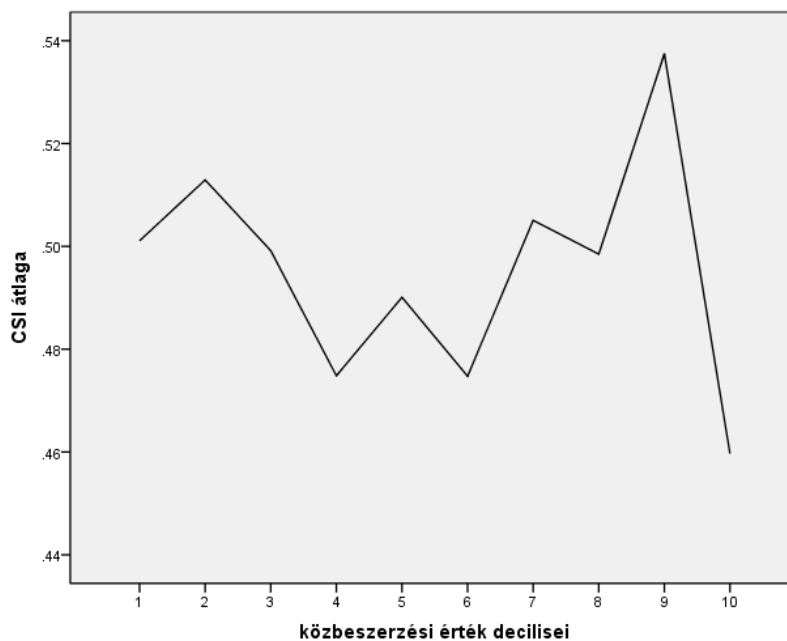
CSI						
fidesz12	Mean	Median	Minimum	Maximum	Std. Deviation	N
első 12 hó	.5067	.5625	.13	.91	.19045	167
utolsó 12 hó	.4638	.4842	.00	.93	.19479	356
Total	.4775	.4881	.00	.93	.19427	523
ANOVA						
		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
CSI * fidesz12	Between Groups	.209	1	.209	5.587	.018
	Within Groups	19.491	521	.037		
	Total	19.700	522			

A verseny erőssége nem lineáris kapcsolatban áll a közbeszerzés értékével. A közbeszerzés értéke szerint kiszámolt legalsó két decilisben magasabb, majd csökkenő szintű, majd a 4. decilistől újra emelkedik, hogy aztán a legnagyobb értékű közbeszerzéseknél a legalacsonyabb szintet éri el (3.4. ábra).

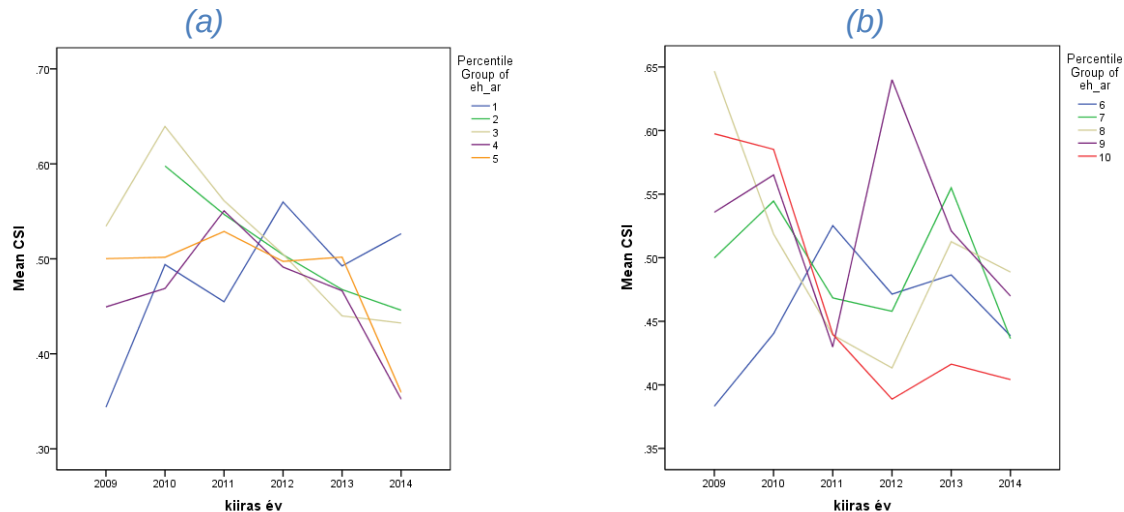
3.3. Ábra: A versenyerősség (CS) alakulása 2009-2014 között a kommunikációs szolgáltatásokra vonatkozó közbeszerzéseknél, havi átlagok

3.4. Ábra: A versenyerősség (CS) alakulása a közbeszerzési értéke szerint számított decilisekben 2009-2014 között, N = 1119

3.5. Ábra: A versenyerősség (CSI) alakulása évente a közbeszerzési értéke alapján számított decilisekben 2009-2014 között, N = 1119

Meglehetősen eltérő tendencia jellemzi a CSI alakulását a különböző értékű közbeszerzéseknél: míg a legkisebb összegű beszerzéseknél (1. decilis) egyértelmű erősödést látunk, addig a 2-5. decilisekbe tartozó beszerzésekre és a legnagyobb értékű beszerzésekre (10. decilis) egyértelmű csökkenés jellemző. A 6-9. decilisek esetében pedig a verseny erősségét inkább nagy ingadozások melletti stagnáló tendencia jellemzi.

A fenti eredmények a verseny erősségének csökkenése mellett arra is rámutatnak, hogy az alacsony versenyerősség egyre stabilabb, egyre több beszerzés jellemzője, és a Fidesz kormány alatt a gyenge és gyengülő verseny egyre inkább a közbeszerzések rendszerszintű sajátosságának számít.

4. A verseny erőssége és a „Fidesz-közel” cégek

A verseny erősségének csökkenése még önmagában nem jel arra, hogy itt már a haverok kapitalizmusáról lenne szó. Ehhez érdemes megnézni azt, hogy hogyan alakult a verseny erőssége azokban a közbeszerzésekben, amelyekben „Fidesz-közel” cégek voltak a nyertesek és hogyan azokban, ahol egyszerű piaci cégek.

A versenyerősség és a politikai favoritizmus közötti kapcsolat *a priori* egyértelmű. Nem arról van szó, hogy a gyenge és a gyengülő verseny hozza létre a politikai favoritizmust (i), az előbbi „ágyaz meg” az utóbbinak, hanem fordítva. A politikai favoritizmus érvényesítése miatt korlátozzák a versenyt, a versenykorlátozás amiatt következik be, hogy a politikai favoritizmus érvényesülhessen (ii).

Ha az előbbi feltételezést fogadnánk el, akkor meg kellene magyarázni, hogy milyen tényezők hozzák létre a gyengülő verseny jelenségét és teszik tartóssá ez a tendenciát. Mivel itt autonóm szereplők (ajánlatkérő intézmények és versenyző cégek) egymástól független döntéseiről van szó, egy ilyen tendencia nem jöhet létre véletlenszerűen. Olyan gazdaságon kívüli, exogén hatás, amely minden szereplőre egyaránt és azonos irányba hat nehezen elképzelhető az intézményi, szabályozási és politikai hatásokon kívül. Persze feltehető lenne, hogy egy fellendülés időszakában, amely fellendülés egy adott piac minden szereplőjére hatással van, a piaci szereplők kevésbé kezdenek érdeklődni a piac közbeszerzési szegmense iránt, miután a versenypiacon a kereslet annyira megnőtt, hogy már nem érdemes közbeszerzésekkel foglalkozni. Ennek hatására ritkább lehet a közbeszerzési piacon való megjelenés, csökken az érdeklődés a közbeszerzések iránt, és ennek megfelelően csökkenhet itt a verseny erőssége. De egy ilyen fellendülés, ilyen versenypiaci boom egyáltalán nem jellemezte 2010-14 között az általunk vizsgált részpiacot. Ahogy a magyar gazdaság egésze, úgy ez a részpiac sem tért magához 2009-2014 között a Nagy Válságból (*Great Recession*). Amit tetéz az is, hogy a kommunikációs szolgáltatásokat vásárló cégek egy része az ágazati különadókra alapozó magyar kormányzati politika kárvallottja is volt (például a bankszektor).

A verseny erősség és a favoritizmus közötti kapcsolat helyesen úgy írható le, hogy a verseny korlátozása a politikai szempontok hatékony érvényesítésének egyik eszköze. Ha egy kormányzat a politikai favoritizmus erősítésének célját tűzi ki maga elé, akár impliciten is (például a „nemzeti burzsoázia” megteremtését hangsúlyozva), akkor a közbeszerzések esetében kézenfekvő ezt a megoldást a verseny korlátozásán keresztül elérnie. A versenykorlátozás tehát, mint a politikai favoritizmus egyik eszköze fogható fel. Azon keresztül lehet előnybe részesíteni a klientúra cégeit, hogy kizárjuk a versenyből azokat a szereplőket, illetve korlátozzuk megjelenésüket, akik nem tartoznak a kiválasztott klientúra körébe.

A két jelenség és a közöttük megjelenő összefüggés megfigyelhető és mérhető is. Erre adunk példát az alábbiakban.

Ha megfigyeljük a verseny erősséget (CSI) és azt, hogy milyen cég nyert („Fidesz-közei”, vagy „nem Fidesz-közei”) akkor azt kapjuk, hogy a verseny némileg gyengébb volt ott ahol, „Fidesz-közei” cég volt a nyertes, mint ott, ahol nem (lásd a 4.1. táblázatot). Ez a különbség azonban nem szignifikáns. De ne álljunk meg itt. A haverok kapitalizmusát kiépítő, azt hatékonyan alkalmazó szereplők számára kifizetődő, ha a nagy volumenű közbeszerzésekre koncentrálnak. Csak ezeknél működtetik azokat a megoldásokat, amelyek nyomán a politikai favoritizmus érvényesül, csak ezeknél alkalmazzák, az egyébként drágán kiépíthető „korrupciós infrastruktúrát”. A „korrupciós infrastruktúra” része nemcsak a korrupciós tranzakcióban részt vevő közvetítő cégek (brókerek) rendszere, hanem az is, hogy a később kedvezményezett cégcsoport tagjainak befolyást, pozíciót kell szerezniük a közbeszerzéseket kiíró intézményeknél. Ezen túl a politikai favoritizmust megvalósító tranzakciókhoz bizalmi viszonyt is ki kell építeni és fenntartani a közbeszerzéseket kiíró intézmények képviselői, és a versenyző cégek képviselői között: ennek a bizalmi viszonnak a megteremtése is költséges. Közgazdasági szempontokból teljesen ésszerű, ha a politikai favoritizmus szereplői a nagy közbeszerzésekre koncentrálnak, csak a „nagy falatokat” nézik és csak és kizárólag ezeknél hozzák működésbe a politikai favoritizmust.

Az egész piacra, vagyis minden közbeszerzésre vonatkozó versenyerősségre vonatkozó adatok nem támasztják alá ezt a feltételezést: a verseny erőssége ugyan alacsonyabb volt némileg a „Fidesz-közeli” cégek által nyert közbeszerzéseknél, de ez a különbség statisztikailag nem számottevő (4.1. táblázat). Ellenben a medián szerződési értéknél nagyobb értékű közbeszerzések körében, ahol a „Fidesz-közeli” cégek nyertek, ott számottevően gyengébb volt a verseny erőssége, mint azoknál, amelyeket egyszerű piaci szereplők nyertek meg (4.2. táblázat) Minél nagyobb a közbeszerzés értéke, annál erősebben érvényesül ez a hatás. A közbeszerzési érték szerint a felső decilisbe tartozó közbeszerzések esetében a piaci cégek által nyert pályázatokon 0,52-es CSI érték áll szemben a „Fidesz-közeli” cégek nyertes pályázatainak 0,37-es értékével (lásd a 4.1. ábrát).

4.1. Táblázat: A verseny erőssége (CSI) a Fidesz-közeli és a többi cég által nyert közbeszerzéseknél (N = 1119)

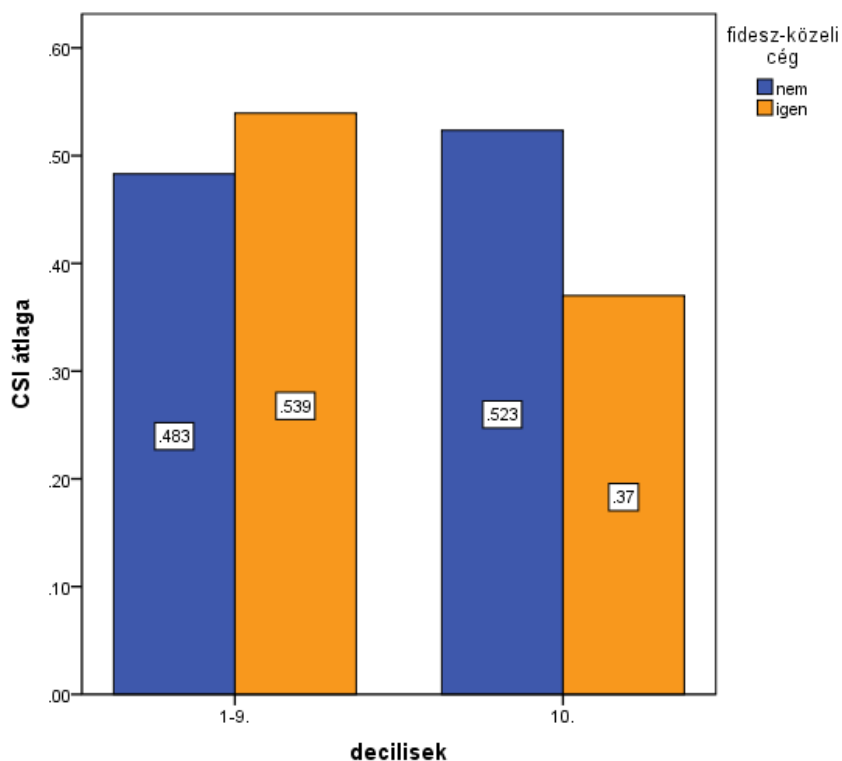
CSI						
fidesz fidesz-közeli cég	Mean	Median	Minimum	Maximum	Std. Deviation	N
.00 nem	0.4853	0.4931	0.00	0.97	0.19873	1037
1.00 igen	0.4611	0.5000	0.00	0.80	0.20971	82
Total	0.4836	0.4937	0.00	0.97	0.19956	1119

4.2. Táblázat: A verseny erőssége (CSI) a medián feletti közbeszerzéseknél a Fidesz-közel cégek és a többi cég mint nyertes szerint (N = 489)

CSI						
fidesz fidesz-közel cég	Mean	Median	Minimum	Maximum	Std. Deviation	N
.00 nem	.5029	.4961	.00	.93	.19857	423
1.00 igen	.4457	.4995	.00	.80	.21025	66
Total	.4597	.4968	.00	.93	.20092	489

ANOVA Table						
		Sum of		Mean		
		Squares	df	Square	F	Sig.
CSI * fidesz fidesz-közel cég	Between Groups	.187	1	.187	4.671	.031
	Within Groups	19.513	487	.040		
	Total	19.701	488			

4.1. Ábra: A versenyerősség (CSI) alakulása a közbeszerzések értéke szerinti legfelső decilisben és az 1-9. decilisben a Fidesz-közel és a többi cég által nyert közbeszerzéseknél, N = 1119

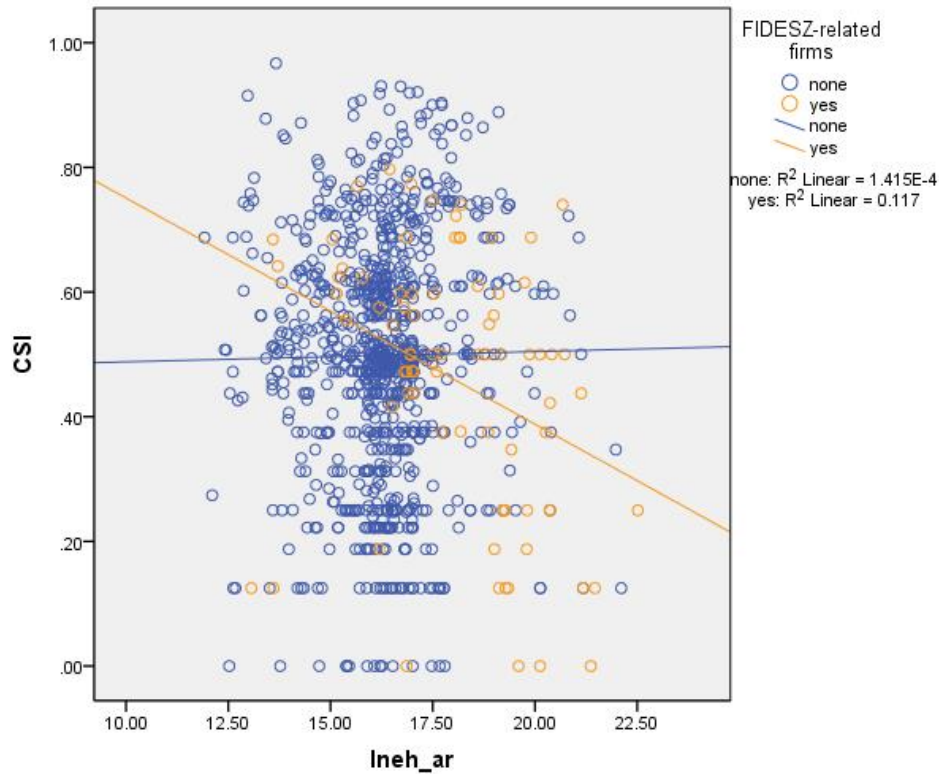

A közbeszerzések értéke és verseny erősség közötti kapcsolat vizsgálata alátámasztja az előzetes várakozásokat: míg a minta egészében nincs statisztikai kapcsolat a két jelenség között, addig a „Fidesz-közeli” cégek csoportjában a közbeszerzési érték növekedésével már gyengül a verseny erőssége.

Ha „Fidesz-közeli” cégről van szó, akkor minél nagyobb volt a közbeszerzés értéke, annál gyengébb verseny közepette valósították meg a közbeszerzést, annál erősebb lehetett a verseny intézményes korlátozása (lásd 4.2. ábra). Ez a politikai favoritizmus létezésére utaló jel. Továbbá felhívja a figyelmet egy különös jelenségre is: a politikai favoritizmus esetében is érvényes a méretgazdaságosság. *A nagy projekteknél inkább megjelenik ez a jelenség, mint a kisebbeknél,* mivel az utóbbiaknál a favoritizmus létrehozásának viszonylag magas átlagköltsége nem teszi ezt “gazdaságossá”.

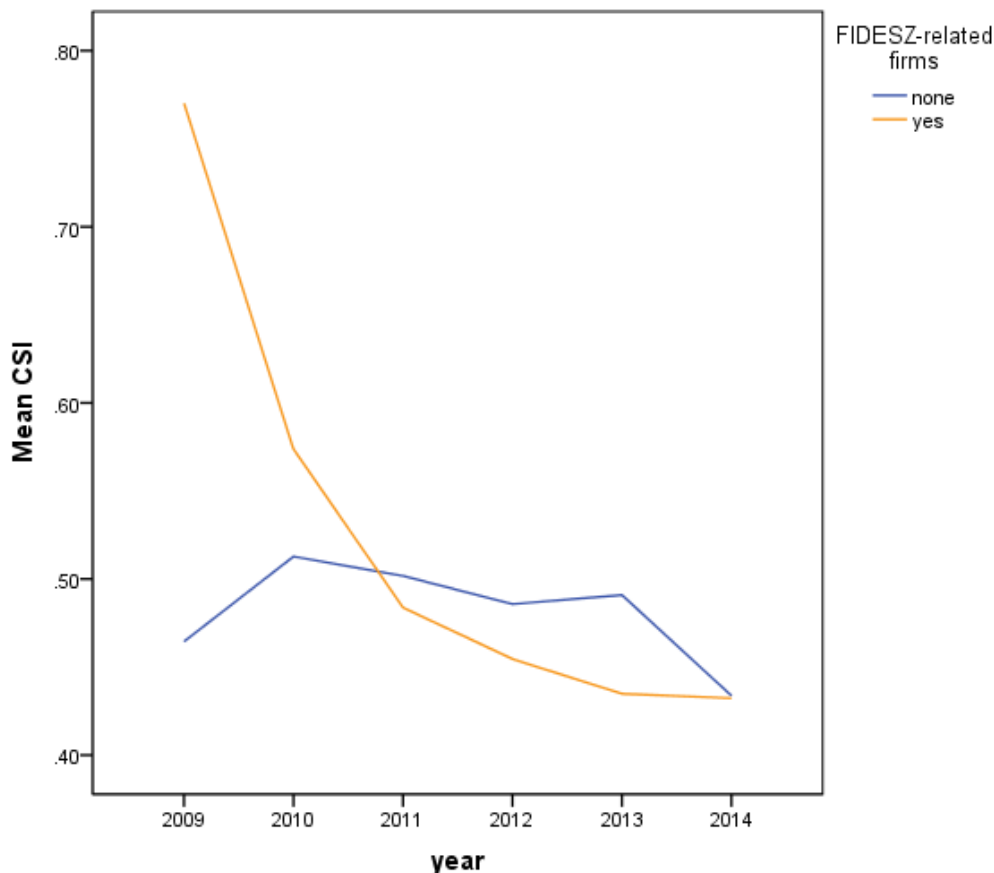
Ezek után nézzük, hogy hogyan alakult a versenyerősség a vizsgálat időszak alatt a „Fidesz-közeli” és a többi cég körében. A 4.3. ábra világos képet ad: mindkét cégcsoportban a verseny erősségének csökkenését látjuk. A „Fidesz-közeli” cégcsoport által nyert közbeszerzéseknel jelentős mértékű csökkenést figyelhetünk meg 2009-2010 között. 2009-ben a „Fidesz-közeli” cégek mindössze két alkalommal nyertek közbeszerzésen erős verseny mellett (CSI értéke 0,73), később már több egyre több és egyre gyengébb versennyel jellemezhető közbeszerzésen szerepeltek nyertesként (esetükben 2014-re már 0,45-re csökkent a CSI átlaga), míg a többi közbeszerzésnél elenyésző mértékben, de ugyancsak csökkent a verseny erőssége.

4.2. Ábra: A versenyerősség (CSI) és a közbeszerzési érték logaritmus (LN_VALUE) közötti kapcsolat a „Fidesz-közel” és a többi cég körében 2009-2014, N = 1119

Ez az eredmény a politikai favoritizmus két tulajdonságára is felhívja a figyelmet. Egyrészt a jelenség fertőző jellege abban is megmutatkozik, hogy érvényesülése és sikeressége a nagy közbeszerzéseknél, a többi – rendszerint kisebb közbeszerzéseken induló és nyerő – piaci szereplő “étvágyát is meghozza” és idővel e piaci szereplők is kedvet kapnak a közbeszerzést kiíró szervezetek befolyásolására. Ennek nyomán a kisebb közbeszerzéseknél is elkezdik korlátozni a versenyt. Egy áttérjedési hatás (*spillover effect*) tehát itt is érvényesül.

4.3. Ábra: A versenyerősség (CSI) alakulása 2009-2014 között a „Fidesz-közeli” és a többi cég körében 2009-2014, N = 1119

Másrészt arra, hogy a politikai favoritizmus esetében is számolni kell holtteher veszteséggel: ahhoz, hogy egy közbeszerzésnél ez sikeresen megvalósuljon, a szereplők összjátékaként a közbeszerzések sokaságánál kell gyengíteni a versenyt. Azaz ahhoz, hogy 10 forint közpénzt a „Fidesz-közeli” cégekhez lehessen juttatni, 90 forint közpénz elköltését is versenykorlátozás mellett kell megvalósítani. A szereplők ugyanis inkább „túlbiztosítják” magukat és az elsőfajú hiba mérséklésére törekednek: igyekeznek csökkenteni azt a valószínűséget, hogy létrehozzák ugyan a versenykorlátozó közbeszerzés feltételeit, de mégsem tudják a pénzt a kiszemelt céghez juttatni. Eközben pedig megnövelik annak valószínűségét, hogy ott is, és olyan erősen is korlátozzák a versenyt, ahol és amilyen erős versenykorlátozás mellett nem is lenne

feltétlen szükséges a klientúra kifizetése. Azaz a politikai favoritizmus romboló hatása jóval túlterjed azokon a tranzakciókon, amelyekben közvetlenül megjelenik: *a versenyt jóval több tranzakciónál kell korlátozni ahhoz, hogy egy tranzakciónál biztos legyen általa a haverok kifizetése.* Ez a közbeszerzések esetében nemcsak azt eredményezi, hogy a „Fidesz-közel” cégek esetében csökken a verseny erőssége, hanem azt is, hogy az első sikeressége érdekében az összes közbeszerzés esetében is csökkennie kell ennek. A jelenség tehát nemcsak ott tudja aláásani a piacgazdaságot, ahol a haverok kifizetése történik, hanem ott is, ahol nem.

A verseny nagymértékű korlátozása mellett elköltött összegeken belül a „Fidesz-közel” cégek szerepe szinte mindent elsöprő. 2009-2014 között 31 milliárd forintot, vagyis a kommunikációs szolgáltatások piaca költségének majdnem felét költötték el piackorlátozó módon (itt a CSI értéke 0,37 alatti volt). Ezen összeg több mint fele (16,3 milliárd Ft), került „Fidesz-közel” cégekhez. Vagyis a haveri kapitalizmus közvetlenül a piacon elköltött pénzek közel 25%-át határozta meg (lásd a 4.3. táblázatot).

4.3. Táblázat: Az egyszerű és a „Fidesz-közel” cégek által nyert közbeszerési összegek a CSI negyediben 2009-2014, N = 1005, Mrd Ft

CSI negyedek	Egyszerű cégek		„Fidesz közel” cégek		
	Nyert összeg	Közbeszerzések száma (N)	Nyert összeg	Közbeszerzések száma (N)	Nyert összeg összesen
0-0,37	15,0	203	16,3	21	31,3
0,37-0,49	6,3	236	3,3	14	9,6
0,49-0,62	10,2	245	4,5	25	14,7
0,62-0,97	9,6	242	2,1	19	11,7
Összesen	41,2	926	26,1	79	67,3

A másik oldalon pedig, azoknál a közbeszerzéseknél, ahol erős piaci versennyel lehetett számolni, a „Fidesz-közel” cégek alig vannak jelen. Mindössze 2,2 milliárd forintot nyertek így, ami az összes költség mindössze 3,2%-a. Egy „Fidesz-közel” cégnek tehát több mint hétszer (16,3/2,1) nagyobb esélye volt arra, hogy piackorlátozás mellett, a haveri kapitalizmus rendszerén keresztül nyerjen egy forintot közbeszerzéseken keresztül,

mint erős piaci verseny mellett. A „nem Fidesz közeli”, egyszerű piaci szereplők esetében ez az esély csak 1,6 (15/9,6) volt.

4.4. Táblázat: A verseny erősségének (CSI) alakulása évente s a „Fidesz-közeli” cégek és a többi cég által megnyert közbeszerzéseknél 2009-2014, N = 1119

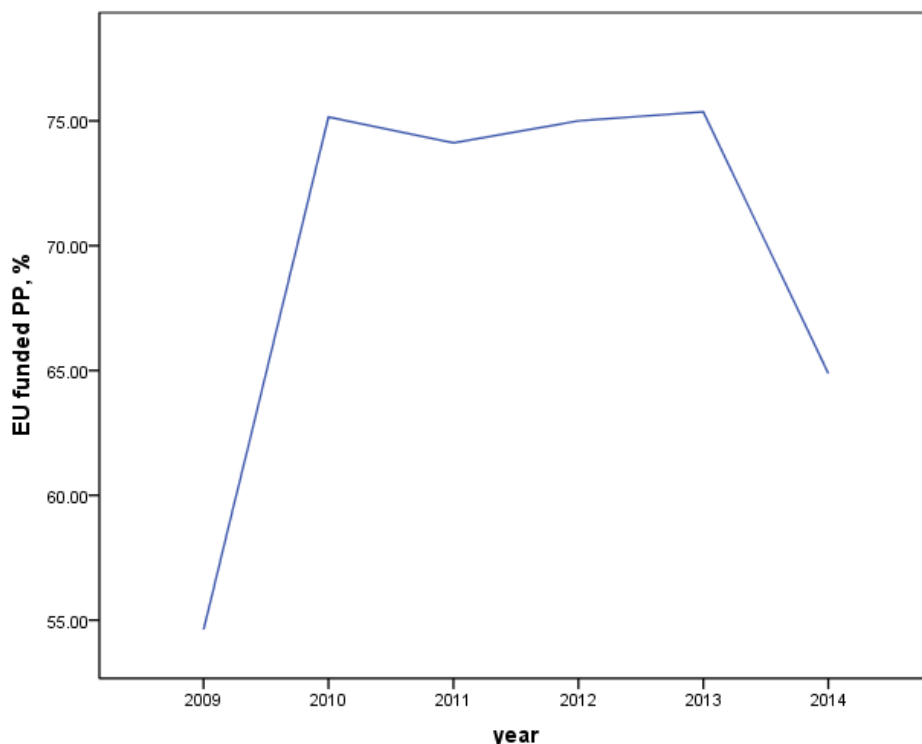
FIDESZ-related firms		Mean	Median	Minimum	Maximum	Std. Deviation	N
CSI year							
2009	.00 none	.4645	.4931	.00	.90	.25206	121
	1.00 yes	.7701	.7701	.77	.77	.	1
	Total	.4670	.4932	.00	.90	.25254	122
2010	.00 none	.5128	.4931	.13	.93	.18861	157
	1.00 yes	.5738	.5972	.38	.74	.15022	5
	Total	.5147	.4931	.13	.93	.18746	162
2011	.00 none	.5018	.5625	.13	.82	.17377	154
	1.00 yes	.4838	.5689	.13	.69	.18856	16
	Total	.5001	.5625	.13	.82	.17470	170
2012	.00 none	.4858	.4977	.13	.91	.17590	170
	1.00 yes	.4546	.5000	.13	.75	.22939	19
	Total	.4826	.4977	.13	.91	.18150	189
2013	.00 none	.4909	.4932	.00	.97	.20111	316
	1.00 yes	.4348	.5000	.00	.74	.20429	29
	Total	.4862	.4949	.00	.97	.20168	345
2014	.00 none	.4337	.4722	.00	.90	.19772	119
	1.00 yes	.4323	.4298	.00	.80	.23832	12
	Total	.4336	.4722	.00	.90	.20072	131
Total	.00 none	.4853	.4931	.00	.97	.19873	1037
	1.00 yes	.4611	.5000	.00	.80	.20971	82
	Total	.4836	.4937	.00	.97	.19956	1119

ANOVA						
		Sum of				
		Squares	df	Mean Square	F	Sig.
CSI * év	Between Groups	.567	5	.113	2.870	.014
	Within Groups	43.955	1113	.039		
	Total	44.522	1118			

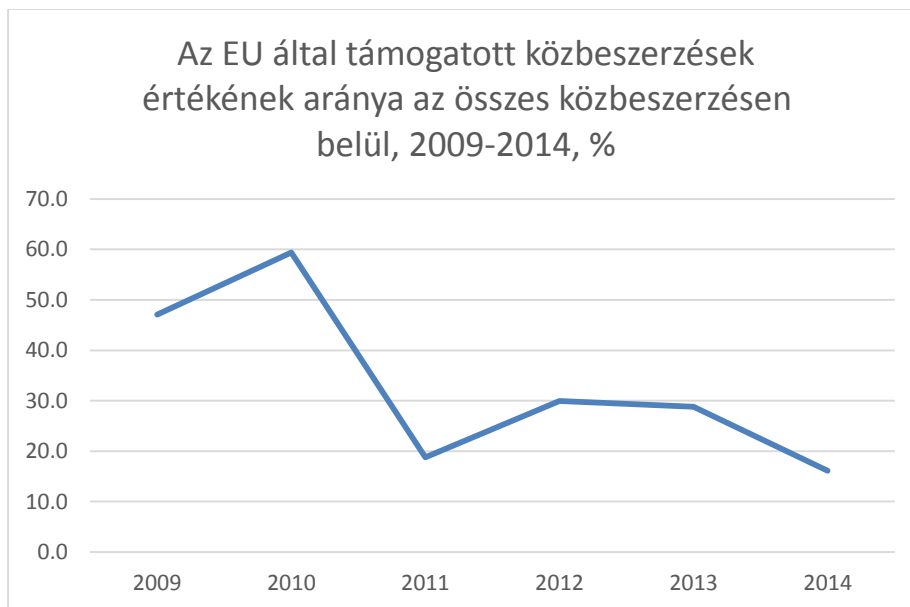
5. EU támogatások és a haveri kapitalizmus

A közbeszerzések jelentős részének forrását a fejlett EU országok adófizetőinek befizetései, a Magyarországnak juttatott EU támogatások adják. A kommunikációs szolgáltatások piacán az EU által finanszírozott közbeszerzések aránya 55-75% között mozgott az időszak alatt (lásd 5.1. ábrát). A közbeszerzési értéken belül az EU forrás aránya évente 16-59% között mozgott és csökkenő tendenciát mutatott az időszak alatt (lásd az 5.2. ábrát).

5.1. Ábra: Az EU támogatások mellett megvalósuló közbeszerzések aránya 2009-2014, %, N = 1119

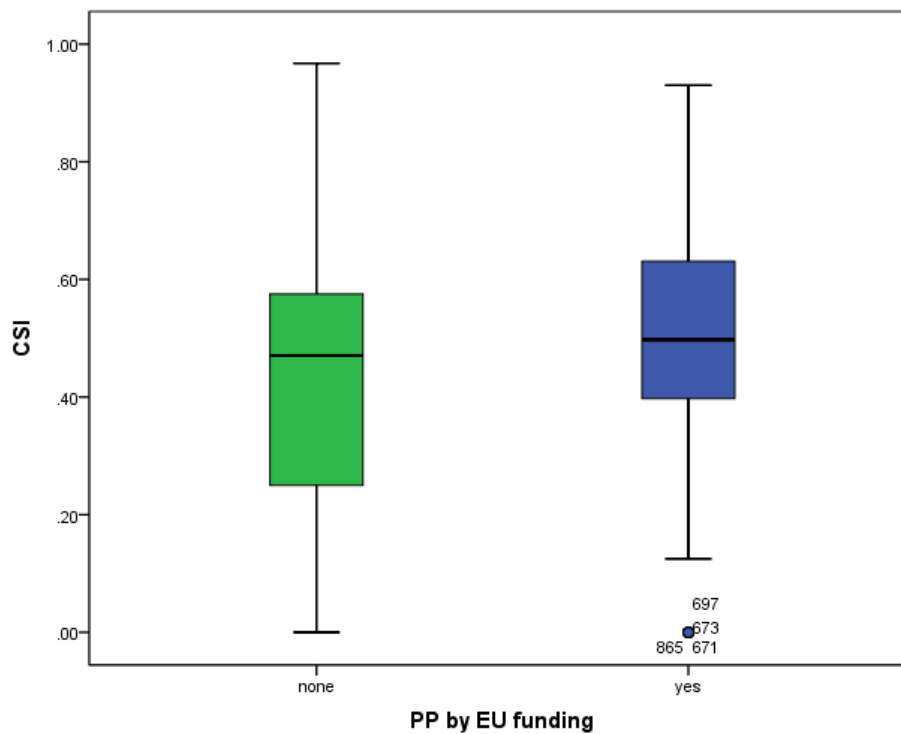

5.2. Ábra: Az EU támogatások mellett megvalósuló közbeszerzések összegének súlya évente 2009-2014, %, N = 1119

Az EU által támogatott közbeszerzések jóval erősebb verseny mellett valósultak meg, mint a kizárólag nemzeti forrásokra támaszkodók. Az előbbieknél a CSI átlagos értéke 0,51, míg az utóbbiaknál csak 0,42. Ezek szerint az EU-s szabályok és ellenőrző mechanizmusok a verseny növekedését eredményezték, erősebb versenyt kényszerítettek ki (lásd az 5.3. ábrát). Ez az összefüggés a legkisebb értékű közbeszerzések kivételével minden közbeszerzés esetében érvényesül és a legnagyobb közbeszerzések esetében a legerősebb (lásd az 5.4. ábrát).

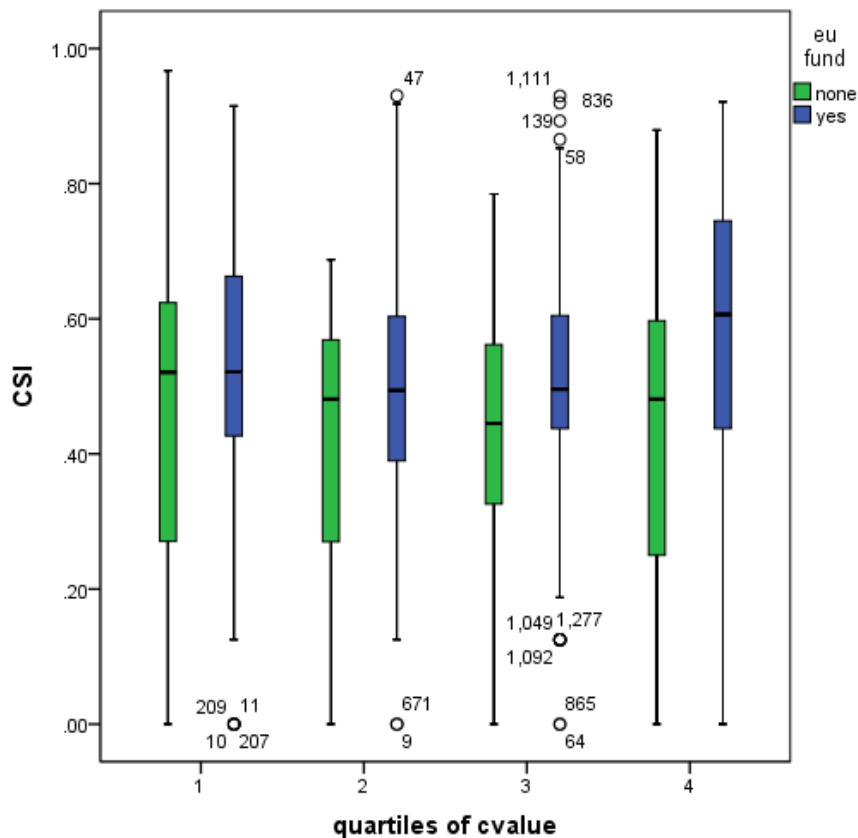
5.3. Ábra: A verseny erőssége (CSI) az EU támogatás léte szerint (N = 1114)

CSI						
EU funded	Mean	Median	Minimum	Maximum	Std. Deviation	N
.00 none	.4248	.4707	.00	.97	.20419	316
1.00 yes	.5065	.4977	.00	.93	.19280	798
Total	.4833	.4935	.00	.97	.19943	1114

ANOVA Table						
		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
CSI * Fidesz related firms	Between Groups	1.508	1	1.508	39.214	.000
	Within Groups	42.759	1112	.038		
	Total	44.267	1113			

5.4. Ábra: A verseny erőssége (CSI) az EU támogatás léte és a közbeszerzési szerződések nagysága szerint (N = 1001)

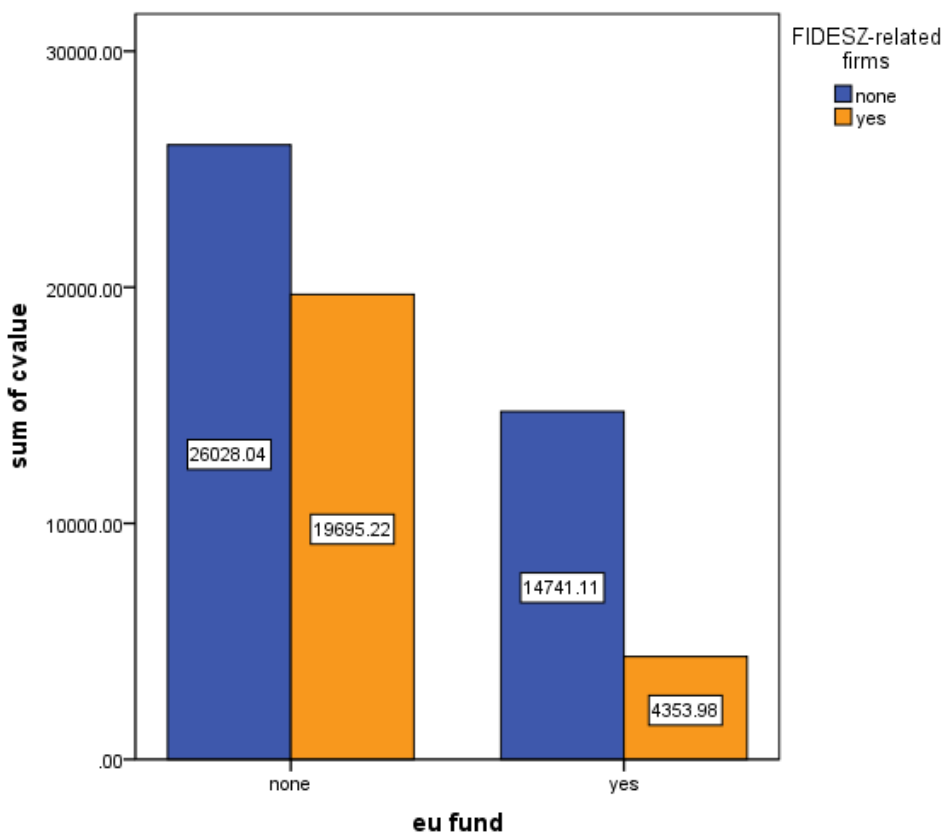

CVALUE	EU Fund = none			EU Fund = yes			F	Sign.
	Mean	Median	N	Mean	Median	N		
Legalsó negyed	0.48	0.52	44	0.51	0.52	207	1.034	0.310
2	0.41	0.48	35	0.49	0.49	216	6.492	0.011
3	0.44	0.45	72	0.51	0.50	181	6.795	0.010
Legfelső negyed	0.44	0.48	118	0.57	0.61	128	24.158	0.000

Érdekes ezek után visszatérnünk az haveri kapitalizmus érvényesüléséhez, és a „Fidesz-közeli” cégek és a versenyerősség kapcsolatához. Ehhez először nézzük meg, hogy a „Fidesz-közeli” cégek nyerési esélyei mennyire térnek el az EU által és a kizárólag nemzeti pénzből finanszírozott közbeszerzések esetében. Az eredmények arra mutatnak, hogy a „Fidesz közeli” cégek számottevően kisebb arányban nyernek EU-s, mint nem EU-s közbeszerzéseken. Míg a közbeszerzések első csoportjában mindössze

3,8% volt a „Fidesz-közel” cégek aránya, addig a második csoportban már 16,1%. Azaz „Fidesz-közel” cégek közel ötször nagyobb eséllyel⁸ nyertek egyébként alacsonyabb versenyerősség mellett lebonyolított nemzeti finanszírozású közbeszerzést, mint erősebb verseny mellett lebonyolított EU által finanszírozottat. Hasonló arányokat tükröz, ha az összes nyert közbeszerzési szerződések értékét hasonlítjuk össze EU forrás és nemzeti forrás szerint: a „Fidesz-közel” cégek 4,6-szor több pénzhez jutottak nemzeti forrásokból, mint EU-s forrásokból. A piaci cégek esetében 1,77 ez az arány. (lásd az 5.5. ábrát).

5.5. Ábra: A EU és nemzeti források által finanszírozott közbeszerzések összege a piaci és a „Fidesz-közel” cégek szerint, 2009-2014, millió Ft (N = 1119)

A nemzeti forrásból finanszírozott közbeszerzések között a piaci cégek 220 alkalommal nyertek és átlagosan 118 millió forintot (a medián 19,1 millió forint), a „Fidesz-közel”

⁸ Pontosan 4,858-szer nagyobb eséllyel $((16.1/83.9)/(3.8/96.2))$.

cégek csupán 49 alkalommal, de átlagosan közel négyszer többet, 402 millió forintot (a medián érték 154,5 millió forint). Az EU által finanszírozott közbeszerzések között a piaci cégek 703 alkalommal nyertek, átlagosan 21 millió forintot (medián 11,3 millió forint), míg a „Fidesz-közeli” cégek mindössze 29 alkalommal, de átlagosan 150 millió forintot (medián érték 23,3 millió forint). A „Fidesz-közeli” cégek tehát a nagy közbeszerzések körében taroltak, mind a nemzeti forrásra támaszkodó, mind az EU által finanszírozott közbeszerzések esetén. A két csoport közötti különbségek jóval erősebbek az EU által finanszírozott közbeszerzéseknél, mint a nemzeti forrásokra támaszkodóknál (lásd az 5.1. táblázatot).

5.1. Táblázat: Az EU és nemzeti forrásból finanszírozott közbeszerzések közötti különbségek a „Fidesz-közeli” és a piaci cégek között 2009-2014, %, N = 1001

EU funded						
Fidesz-related	Mean	Median	Maximum	Sum	N	
.00 none	20.9689	11.3386	1100.00	14741.11	703	
1.00 yes	150.1373	23.2320	1000.00	4353.98	29	
Total	36.0862	11.4975	1100.00	19095.09	732	
ANOVA Table						
		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
CSI * Fidesz related firms	Between Groups	464681.134	1	464681.13	76.763	.000
	Within Groups	4419045.945	730	6053.488		
	Total	4883727.079	731			
non EU funded						
Fidesz-related	Mean	Median	Maximum	Sum	N	
.00 none	118.3093	19.0525	4000.00	26028.04	220	
1.00 yes	401.9433	154.5000	6000.00	19695.22	49	
Total	169.9750	22.4981	6000.00	45723.27	269	
ANOVA Table						
		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
CSI * Fidesz related firms	Between Groups	3223911.168	1	3223911.168	11.135	.001
	Within Groups	77301280.218	267	289517.903		
	Total	80525191.386	268			

A következő lépésben arra voltunk kíváncsiak, hogy mennyiben befolyásolja a verseny erősségét, ha úgy folyt le a közbeszerzés, ha az ajánlatkérők úgy alakították ki a

közbeszerzési eljárás feltételeit, hogy végül „Fidesz-közel” cég lett a nyertes. Ha ez a tényező negatív hatással volt a verseny erősségére, azt a haveri kapitalizmus érvényesülésének tekinthetjük. A becslést a közbeszerzések becslést négy almintáján végeztük el: egyrészt a teljes mintán, külön az EU pénzből és külön a nemzeti pénzből megvalósuló közbeszerzések esetében, aztán kizárólag a nagyobb közbeszerzések almintáján ugyanebben a két csoportban. Ez utóbbi döntést az indokolta, hogy korábban láthattuk: a versenyerősség, a közbeszerzés nagysága és a haveri kapitalizmus megjelenése között nem lineáris az összefüggés. A kis közbeszerzési értékű eljárásoknál nincs lényegi különbség a verseny erősségében és ebben a „Fidesz-közel” cégek nyertesként való megjelenése sem játszik szerepet. Ezzel szemben a nagyobb közbeszerzések esetében már megfigyelhető a versenyerősség csökkenés akkor, ha „Fidesz-közel” cég volt a nyertes. Másrészt az EU finanszírozás hatása sem egyértelmű: a kisebb közbeszerzések esetén az EU által finanszírozott és nemzeti forrásokból finanszírozott közbeszerzésekénél a versenyerősség nem tér el egymástól számottevően, míg a nagyobb értékű közbeszerzésekénél az EU finanszírozású közbeszerzéseket jóval erősebb verseny jellemzi, mint a nemzeti finanszírozásúakat. Minél nagyobb egy közbeszerzés annál inkább.

A becslési eredményeket az 5.2. táblázatban foglaltuk össze.

Az eredményekből nyilvánvalóan látszik, hogy az elemzett tényezők csak marginális mértékben tudják magyarázni közbeszerzési eljárásoként a versenyerősség mértékét: az R^2 értékek minden becslés esetén elenyészőek. A becslési eredmények alapján azonban megkockáztatunk három állítást. Az első a teljes mintára vonatkozik: míg a nemzeti forrásból (nem EU) finanszírozott közbeszerzésekénél a közbeszerzési érték növekedése a versenyerősség csökkenésével jár együtt és az egyes évek között – 2010 kivételével – nincs különbség a verseny erősségében, addig az EU által finanszírozott közbeszerzésekénél egyértelmű az időbeni változások magyarázó hatása. A kormányzati intézmények évről-évre gyengébb verseny mellett bonyolították le 2010-2014 között az EU által finanszírozott közbeszerzéseket a kommunikációs szolgáltatások piacán.

A másik a „Fidesz-közel” cégekre, mint a politikai favoritizmus esetleges haszonélvezőire vonatkozik. Sem a teljes mintán, sem a nagyobb közbeszerzések között a nemzeti finanszírozású almintán nem mutatható ki, hogy a „Fidesz-közel” cégek által nyert közbeszerzések gyengébb verseny mellett bonyolódtak volna le, mint a többi, piaci szereplő által nyert közbeszerzések. Ennek egyik oka lehet, hogy a „Fidesz-közel” cégek eleve olyan közbeszerzési piacra léptek be, ahol a piaci verseny eleve gyenge volt. Egyedül az EU által finanszírozott közbeszerzések esetén mutatható ki az, hogy a Fidesz-közel cégek által nyert EU-s finanszírozású közbeszerzésekre (összesen 20 ilyen közbeszerzés van a mintában) valamivel gyengébb verseny jellemző, mint a többi piaci szereplő által nyert közbeszerzésre. E csoportban egyébként minél nagyobb volumenű volt egy közbeszerzés annál erősebb verseny mellett bonyolódott az le. Ez érthető is, hiszen az EU ellenőrzés látókörébe nagyobb valószínűséggel kerültek/ kerülnek be a nagyobb volumenű közbeszerzések, mint a kisebbek. Az előbbieket tehát inkább érdemes az EU elvárásainak megfelelően nagyobb verseny mellett lebonyolítani, mint a kisebbeket.

Az EU finanszírozású közbeszerzések almintájában tehát a „Fidesz-közel” cégek némileg gyengyebb verseny mellett nyertek. Ezek szerint, ha ki is mutatható közvetlenül a politikai favoritizmus a közbeszerzések valamely csoportjában, akkor ez a hatás elsősorban az EU által finanszírozott közbeszerzések körében feltételezhető. Az EU által finanszírozott nagy volumenű közbeszerzéseknél feltételezhető egyedül, hogy ezek közvetlen eszközei lehetnek a politikai favoritizmusnak: az EU támogatás közvetlenül szolgál a közbeszerzéseken keresztül a politikailag vezérelt kifizetésekre.

A harmadik megfigyelés a versenyerősségben megmutatkozó különbségekkel kapcsolatos. A verseny erőssége ugyanis *a priori* különbözhet intézményi feltételek (például EU támogatás szerepel, vagy nem szerepel a közbeszerzés forrásai között) szerint; piacok szerint; vagy a közbeszerzési összeg nagysága szerint. És különbözhet úgy is, hogy egy-egy versenyzőnek, vagy versenyzők egy csoportjának „testre szabják” a szabályokat és ez esetenként a verseny erősségének csökkentését eredményezi.

De a politikai favoritizmus bekövetkezhet úgy is, hogy a „haveri cégek” olyan piacokat keresnek, ahol amúgy is alacsony a verseny erőssége, és ilyen közbeszeréseken indulnak inkább – így tudják növelni nyerési esélyeiket. És ez a megoldás nem is feltűnő, mert úgy tűnik, hogy nem miattuk csökkent a verseny erőssége ezeknél a közbeszerzéseknél. A verseny erőssége ugyanis már akkor csökkent, mielőtt haveri cégek a közbeszerzési piacra léptek volna. Ekkor a „haveri cég” *találja meg* a gyenge versennyel jellemezhető piacot (i). A másik esetben az adott piacra, közbeszerésre jellemző egy versenyerősségi szint, de azoknál a közbeszerzéseknél, amelyeken a „haveri cégek” indulnak és nyernek, jóval gyengébb versenyt eredményező szabályokat és feltételeket alakítanak ki. Ekkor a „haveri cég” *hozza létre* a gyenge versenyt a piacon (ii). A versenyerősség fenti becslésénél tehát mindenképpen számolnunk kellene az első helyzettel (i), és az ezzel összefüggő szelekciós torzítással. A becslés során a második (ii) eset előfordulására koncentráltunk, ami lehet, hogy egyébként nagyon ritka, mivel a haveri kapitalizmus érvényesüléséhez elegendő, hogy a „haveri cég” gyenge versenyű piacon induljon és szignifikánsan nagyobb eséllyel érjen el sikereket, mint a többi, ugyanitt induló cég. Az eredményeink tehát azért is lehetnek gyengék és nem kielégítőek, mert nem áll rendelkezésünkre a versenyzőkre vonatkozó összes adat. Nem tudjuk például, hogy a „haveri cégek” milyen eséllyel veszítettek el közbeszerzést, és mekkora eséllyel veszítettek a tisztán piaci cégek. További vizsgálatok szükségesek tehát.

5.2. Táblázat: A versenyerősség (CSI) becslése

CSI becslése	Teljes minta		Nagy közbeszerések almintája (medián értéknél nagyobb közbeszerzések)	
	EU = 0	EU = 1	EU = 0	EU = 1
Konstans	0.803**	0.300**	0.961**	-0.273
FIDESZ	0.050	-0.020	0.051	-0.077*
LNCVALUE	-0.025**	0.010	-0.033**	0.045**
2010	0.093**	0.094**	0.100*	0.044
2011	0.050	0.070**	0.039	0.009
2012	0.059	0.058**	0.053	0.017
2013	0.041	0.047**	0.049	0.056
ref (2014)	-	-	-	-
N	243	676	167	270
Adj. R ²	0.034	0.015	0.037	0.026
F	2.407**	2.730**	2.072*	2.185**

*: $p < 0.1$

**.: $p < 0.05$

6. Mire számíthatunk?

Az elemzésben egy speciális piacon, a kommunikációs szolgáltatások piacán megvalósult közbeszerzések esetében vizsgáltuk a politikai favoritizmus és az a versenyerősség közötti kapcsolatokat. Az elemzés során a CRCB által épített MaKAB adatbázis 2009-2014 közötti adataira támaszkodtunk.

Az eredmények a „Fidesz-közel” cégek súlyának nagymértékű növekedését mutatják az eredményesen lezárt közbeszerzések számán, és különösen az értékén belül. Ezt a jelenséget a piaci verseny növekvő korlátozása, a verseny erősségének gyengülése kísérte. A piaci verseny korlátozása számottevően erősebben érvényesült ott, ahol a „Fidesz-közel” cégeket hirdették végül ki a közbeszerzés győzteseként. A politikai favoritizmus egyik eszköze a verseny mesterséges korlátozása, aminek nyomán lehetővé válik a közpénz eljuttatása a politikai kapcsolatokkal rendelkező, támogatandó céghez. Az eredmények arra mutatnak, hogy ennek a mechanizmusnak mélyreható romboló hatása van azokra a tranzakcióra is, amelyben a politikai favoritizmus voltaképpen nem is érvényesül.

A politikai favoritizmus egyre erősödő érvényesülése a versenypiac egészének deformálódását, a piaci verseny általános gyengülését eredményezi. A haveri kapitalizmus kiépítésének kezdetén, az ezt kiépítő szereplők minden bizonnyal nincsenek tisztában ennek belső dinamikájával. Ha szisztematikus lépések történnek a politikai favoritizmus irányába, akkor *ceteris paribus*, ez több-kevesebb idő után a haveri kapitalizmus dominanciájához, és a versenypiac marginalizálódásához vezet.

A versenyző piactól a haveri kapitalizmus felé, két stabil egyensúly létezik: az egyik maga a szabályozott, de versenyző piac; a másik a domináns helyzetbe került, szinte a teljes piacot uraló haveri kapitalizmus, ahol nyomokban, lokális piacokon még létezhet a versenypiac maradéka.

A kérdés ezek után csak az, hogy a haveri kapitalizmustól a versenypiac felé is ugyanolyan rövid és könnyű-e az út, mint az fordítva.

Mellékletek

1. Melléklet: Az elemzés során figyelembe vett szolgáltatások és közbeszerzések listája

Megnevezés	CPV kód
Hirdetési és marketingszolgáltatások:	79340000
Marketingszolgáltatások:	79342000
Hirdetési szolgáltatások:	79341000
Hirdetési tanácsadási szolgáltatások:	79341100
Reklámtervezési és szervezési szolgáltatások:	79342200
Reklámfilm gyártása:	92111210
Public Relations szolgáltatások:	79416000
Public Relations tanácsadói szolgáltatások:	79416200

0016/2013 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_0016_2013/
0154/2013 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_0154_2013/
0196/2013 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_0196_2013/
0517/2013 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_0517_2013/
0532/2013 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_0532_2013/
0809/2013 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_0809_2013/
0973/2013 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_0973_2013/
0973/2013 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_0973_2013/
0973/2013 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_0973_2013/
0973/2013 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_0973_2013/
10036/2013 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_10036_2013/
10036/2013 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_10036_2013/
10105/2013 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_10105_2013/
10121/2013 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_10121_2013/
10170/2013 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_10170_2013/
10170/2013 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_10170_2013/
10170/2013 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_10170_2013/
10315/2013 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_10315_2013/
10367/2013 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_10367_2013/
10387/2013 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_10387_2013/
10563/2013 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_10563_2013/
10658/2013 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_10658_2013/
10680/2013 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_10680_2013/
10819/2013 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_10819_2013/
10912/2013 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_10912_2013/
1099/2013 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_1099_2013/
11178/2013 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_11178_2013/
11265/2013 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_11265_2013/
11393/2013 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_11393_2013/
11467/2013 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_11467_2013/
11525/2013 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_11525_2013/
11525/2013 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_11525_2013/
11525/2013 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_11525_2013/
11525/2013 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_11525_2013/
12053/2013 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_12053_2013/
12063/2013 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_12063_2013/
12223/2013 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_12223_2013/
12223/2013 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_12223_2013/
12228/2013 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_12228_2013/
12228/2013 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_12228_2013/
12228/2013 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_12228_2013/
12311/2013 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_12311_2013/
12438/2013 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_12438_2013/
12450/2013 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_12450_2013/
12615/2013 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_12615_2013/
13177/2013 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_13177_2013/
13261/2013 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_13261_2013/
13271/2013 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_13271_2013/
13271/2013 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_13271_2013/
13271/2013 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_13271_2013/
13321/2013 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_13321_2013/
13448/2013 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_13448_2013/
13448/2013 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_13448_2013/
13602/2013 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_13602_2013/
13661/2013 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_13661_2013/
13683/2013 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_13683_2013/

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

27924/2009 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_27924_2009
23147/2009 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_23147_2009
26949/2009 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_26949_2009
26954/2009 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_26954_2009
27001/2009 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_27001_2009
26248/2009 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_26248_2009
26539/2009 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_26539_2009
26147/2009 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_26147_2009
23475/2009 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_23475_2009
25729/2009 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_25729_2009
24502/2009 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_24502_2009
25333/2009 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_25333_2009
22609/2009 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_22609_2009
24166/2009 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_24166_2009
23767/2009 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_23767_2009
18050/2009 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_18050_2009
20092/2009 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_20092_2009
21457/2009 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_21457_2009
21959/2009 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_21959_2009
19784/2009 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_19784_2009
19785/2009 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_19785_2009
20841/2009 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_20841_2009
20396/2009 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_20396_2009
20064/2009 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_20064_2009
2960/2009 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_2960_2009
19419/2009 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_19419_2009
17164/2009 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_17164_2009
19367/2009 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_19367_2009
17060/2009 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_17060_2009
18590/2009 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_18590_2009
10069/2009 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_10069_2009
13552/2009 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_13552_2009
16691/2009 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_16691_2009
16728/2009 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_16728_2009
17040/2009 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_17040_2009
4737/2009 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_4737_2009
15646/2009 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_15646_2009
20410/2008 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_20410_2008
5888/2009 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_5888_2009
5878/2009 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_5878_2009
7344/2009 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_7344_2009
9560/2009 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_9560_2009
15907/2009 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_15907_2009
15504/2009 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_15504_2009
12619/2009 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_12619_2009
8971/2009 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_8971_2009
11337/2009 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_11337_2009
2912/2009 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_2912_2009
12635/2009 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_12635_2009
13655/2009 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_13655_2009
14155/2009 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_14155_2009
13598/2009 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_13598_2009
13108/2009 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_13108_2009
10777/2009 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_10777_2009
13177/2009 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_13177_2009
7906/2009 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_7906_2009
1126/2009 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_1126_2009
10628/2009 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_10628_2009
9100/2009 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_9100_2009
5906/2009 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_5906_2009
10095/2009 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_10095_2009
7228/2009 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_7228_2009
8991/2009 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_8991_2009
9919/2009 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_9919_2009
6543/2009 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_6543_2009
9158/2009 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_9158_2009
9186/2009 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_9186_2009
8464/2009 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_8464_2009
2781/2009 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_2781_2009
6418/2009 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_6418_2009
8390/2009 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_8390_2009
5909/2009 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_5909_2009
7205/2009 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_7205_2009
6463/2009 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_6463_2009
6634/2009 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_6634_2009
7061/2009 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_7061_2009
7256/2009 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_7256_2009

[illegible]

[illegible]

4400/2010 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_4400_2010
6051/2010 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_6051_2010
4470/2010 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_4470_2010
3797/2010 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_3797_2010
3578/2010 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_3578_2010
4434/2010 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_4434_2010
3481/2010 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_3481_2010
0334/2010 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_0334_2010
3900/2010 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_3900_2010
1287/2010 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_1287_2010
28085/2009 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_28085_2009
3644/2010 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_3644_2010
2407/2010 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_2407_2010
0282/2010 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_0282_2010
1584/2010 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_1584_2010
2103/2010 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_2103_2010
0780/2010 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_0780_2010
1548/2010 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_1548_2010
1577/2010 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_1577_2010
0254/2010 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_0254_2010
1736/2010 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_1736_2010
30955/2009 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_30955_2009
0455/2010 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_0455_2010
0723/2010 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_0723_2010
23087/2009 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_23087_2009
27521/2009 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_27521_2009
0335/2010 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_0335_2010
0340/2010 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_0340_2010
0420/2010 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_0420_2010
29801/2009 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_29801_2009
30489/2009 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_30489_2009
30867/2009 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_30867_2009
0105/2010 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_0105_2010
0171/2010 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_0171_2010
27991/2009 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_27991_2009
29991/2009 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_29991_2009
29062/2009 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_29062_2009
17197/2011 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_17197_2011
16479/2011 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_16479_2011
16555/2011 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_16555_2011
16181/2011 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_16181_2011
12659/2011 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_12659_2011
15745/2011 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_15745_2011
15806/2011 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_15806_2011
9887/2011 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_9887_2011
15485/2011 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_15485_2011
15496/2011 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_15496_2011
15296/2011 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_15296_2011
14842/2011 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_14842_2011
14387/2011 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_14387_2011
14444/2011 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_14444_2011
14205/2011 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_14205_2011
13723/2011 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_13723_2011
13377/2011 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_13377_2011
13244/2011 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_13244_2011
12887/2011 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_12887_2011
13066/2011 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_13066_2011
12639/2011 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_12639_2011
12712/2011 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_12712_2011
12747/2011 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_12747_2011
8275/2011 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_8275_2011
12279/2011 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_12279_2011
11490/2011 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_11490_2011
11837/2011 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_11837_2011
10593/2011 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_10593_2011
10626/2011 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_10626_2011
10677/2011 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_10677_2011
10199/2011 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_10199_2011
10369/2011 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_10369_2011
9801/2011 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_9801_2011
9949/2011 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_9949_2011
6085/2011 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_6085_2011
9516/2011 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_9516_2011
9717/2011 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_9717_2011
9387/2011 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_9387_2011
8932/2011 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_8932_2011
8512/2011 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_8512_2011

[illegible]

[illegible]

0937/2012 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_0937_2012
33891/2011 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_33891_2011
32467/2011 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_32467_2011
32962/2011 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_32962_2011
1253/2012 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_1253_2012
0706/2012 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_0706_2012
33808/2011 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_33808_2011
33812/2011 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_33812_2011
28118/2011 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_28118_2011
5865/2012 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_5865_2012
7475/2012 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_7475_2012
7502/2012 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_7502_2012
9200/2012 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_9200_2012
9599/2012 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_9599_2012
9172/2012 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_9172_2012
5121/2012 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_5121_2012
8791/2012 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_8791_2012
5416/2012 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_5416_2012
5866/2012 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_5866_2012
8591/2012 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_8591_2012
8603/2012 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_8603_2012
9066/2012 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_9066_2012
9028/2012 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_9028_2012
4678/2012 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_4678_2012
8240/2012 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_8240_2012
8052/2012 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_8052_2012
7623/2012 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_7623_2012
7786/2012 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_7786_2012
4685/2012 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_4685_2012
5412/2012 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_5412_2012
6378/2012 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_6378_2012
6687/2012 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_6687_2012
6204/2012 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_6204_2012
7025/2012 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_7025_2012
6067/2012 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_6067_2012
5544/2012 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_5544_2012
6586/2012 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_6586_2012
3692/2012 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_3692_2012
3930/2012 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_3930_2012
5762/2012 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_5762_2012
5448/2012 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_5448_2012
5424/2012 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_5424_2012
5612/2012 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_5612_2012
18945/2012 http://kozbeszerzes.hu/ertesito/megtekint/portal_18945_2012/
20120/2012 http://kozbeszerzes.hu/ertesito/megtekint/portal_20120_2012/
19816/2012 http://kozbeszerzes.hu/ertesito/megtekint/portal_19816_2012/
17832/2012 http://kozbeszerzes.hu/ertesito/megtekint/portal_17832_2012/
19576/2012 http://kozbeszerzes.hu/ertesito/megtekint/portal_19576_2012/
19166/2012 http://kozbeszerzes.hu/ertesito/megtekint/portal_19166_2012/
17777/2012 http://kozbeszerzes.hu/ertesito/megtekint/portal_17777_2012/
18289/2012 http://kozbeszerzes.hu/ertesito/megtekint/portal_18289_2012/
15918/2012 http://kozbeszerzes.hu/ertesito/megtekint/portal_15918_2012/
17930/2012 http://kozbeszerzes.hu/ertesito/megtekint/portal_17930_2012/
18394/2012 http://kozbeszerzes.hu/ertesito/megtekint/portal_18394_2012/
18446/2012 http://kozbeszerzes.hu/ertesito/megtekint/portal_18446_2012/
18413/2012 http://kozbeszerzes.hu/ertesito/megtekint/portal_18413_2012/
17722/2012 http://kozbeszerzes.hu/ertesito/megtekint/portal_17722_2012/
18022/2012 http://kozbeszerzes.hu/ertesito/megtekint/portal_18022_2012/
17623/2012 http://kozbeszerzes.hu/ertesito/megtekint/portal_17623_2012/
18124/2012 http://kozbeszerzes.hu/ertesito/megtekint/portal_18124_2012/
17962/2012 http://kozbeszerzes.hu/ertesito/megtekint/portal_17962_2012/
18064/2012 http://kozbeszerzes.hu/ertesito/megtekint/portal_18064_2012/
17069/2012 http://kozbeszerzes.hu/ertesito/megtekint/portal_17069_2012/
17551/2012 http://kozbeszerzes.hu/ertesito/megtekint/portal_17551_2012/
12024/2012 http://kozbeszerzes.hu/ertesito/megtekint/portal_12024_2012/
17227/2012 http://kozbeszerzes.hu/ertesito/megtekint/portal_17227_2012/
16276/2012 http://kozbeszerzes.hu/ertesito/megtekint/portal_16276_2012/
17341/2012 http://kozbeszerzes.hu/ertesito/megtekint/portal_17341_2012/
16716/2012 http://kozbeszerzes.hu/ertesito/megtekint/portal_16716_2012/
16707/2012 http://kozbeszerzes.hu/ertesito/megtekint/portal_16707_2012/
14656/2012 http://kozbeszerzes.hu/ertesito/megtekint/portal_14656_2012/
16685/2012 http://kozbeszerzes.hu/ertesito/megtekint/portal_16685_2012/
16711/2012 http://kozbeszerzes.hu/ertesito/megtekint/portal_16711_2012/
16314/2012 http://kozbeszerzes.hu/ertesito/megtekint/portal_16314_2012/
14111/2012 http://kozbeszerzes.hu/ertesito/megtekint/portal_14111_2012/
16097/2012 http://kozbeszerzes.hu/ertesito/megtekint/portal_16097_2012/
16008/2012 http://kozbeszerzes.hu/ertesito/megtekint/portal_16008_2012/

14299/2012 http://kozbeszerzes.hu/ertesito/megtekint/portal_14299_2012/
15613/2012 http://kozbeszerzes.hu/ertesito/megtekint/portal_15613_2012/
15864/2012 http://kozbeszerzes.hu/ertesito/megtekint/portal_15864_2012/
15114/2012 http://kozbeszerzes.hu/ertesito/megtekint/portal_15114_2012/
14596/2012 http://kozbeszerzes.hu/ertesito/megtekint/portal_14596_2012/
14113/2012 http://kozbeszerzes.hu/ertesito/megtekint/portal_14113_2012/
9522/2012 http://kozbeszerzes.hu/ertesito/megtekint/portal_9522_2012/
9780/2012 http://kozbeszerzes.hu/ertesito/megtekint/portal_9780_2012/
14114/2012 http://kozbeszerzes.hu/ertesito/megtekint/portal_14114_2012/
14553/2012 http://kozbeszerzes.hu/ertesito/megtekint/portal_14553_2012/
14257/2012 http://kozbeszerzes.hu/ertesito/megtekint/portal_14257_2012/
13968/2012 http://kozbeszerzes.hu/ertesito/megtekint/portal_13968_2012/
13440/2012 http://kozbeszerzes.hu/ertesito/megtekint/portal_13440_2012/
13832/2012 http://kozbeszerzes.hu/ertesito/megtekint/portal_13832_2012/
12636/2012 http://kozbeszerzes.hu/ertesito/megtekint/portal_12636_2012/
12540/2012 http://kozbeszerzes.hu/ertesito/megtekint/portal_12540_2012/
12970/2012 http://kozbeszerzes.hu/ertesito/megtekint/portal_12970_2012/
13026/2012 http://kozbeszerzes.hu/ertesito/megtekint/portal_13026_2012/
12915/2012 http://kozbeszerzes.hu/ertesito/megtekint/portal_12915_2012/
13044/2012 http://kozbeszerzes.hu/ertesito/megtekint/portal_13044_2012/
12343/2012 http://kozbeszerzes.hu/ertesito/megtekint/portal_12343_2012/
12763/2012 http://kozbeszerzes.hu/ertesito/megtekint/portal_12763_2012/
12818/2012 http://kozbeszerzes.hu/ertesito/megtekint/portal_12818_2012/
12555/2012 http://kozbeszerzes.hu/ertesito/megtekint/portal_12555_2012/
12462/2012 http://kozbeszerzes.hu/ertesito/megtekint/portal_12462_2012/
12484/2012 http://kozbeszerzes.hu/ertesito/megtekint/portal_12484_2012/
10518/2012 http://kozbeszerzes.hu/ertesito/megtekint/portal_10518_2012/
11007/2012 http://kozbeszerzes.hu/ertesito/megtekint/portal_11007_2012/
12255/2012 http://kozbeszerzes.hu/ertesito/megtekint/portal_12255_2012/
12304/2012 http://kozbeszerzes.hu/ertesito/megtekint/portal_12304_2012/
11917/2012 http://kozbeszerzes.hu/ertesito/megtekint/portal_11917_2012/
11441/2012 http://kozbeszerzes.hu/ertesito/megtekint/portal_11441_2012/
10414/2012 http://kozbeszerzes.hu/ertesito/megtekint/portal_10414_2012/
11066/2012 http://kozbeszerzes.hu/ertesito/megtekint/portal_11066_2012/
11449/2012 http://kozbeszerzes.hu/ertesito/megtekint/portal_11449_2012/
11450/2012 http://kozbeszerzes.hu/ertesito/megtekint/portal_11450_2012/
11589/2012 http://kozbeszerzes.hu/ertesito/megtekint/portal_11589_2012/
11548/2012 http://kozbeszerzes.hu/ertesito/megtekint/portal_11548_2012/
11398/2012 http://kozbeszerzes.hu/ertesito/megtekint/portal_11398_2012/
10413/2012 http://kozbeszerzes.hu/ertesito/megtekint/portal_10413_2012/
8972/2012 http://kozbeszerzes.hu/ertesito/megtekint/portal_8972_2012/
9433/2012 http://kozbeszerzes.hu/ertesito/megtekint/portal_9433_2012/
10901/2012 http://kozbeszerzes.hu/ertesito/megtekint/portal_10901_2012/
11102/2012 http://kozbeszerzes.hu/ertesito/megtekint/portal_11102_2012/
10529/2012 http://kozbeszerzes.hu/ertesito/megtekint/portal_10529_2012/
10470/2012 http://kozbeszerzes.hu/ertesito/megtekint/portal_10470_2012/
9218/2012 http://kozbeszerzes.hu/ertesito/megtekint/portal_9218_2012/
10159/2012 http://kozbeszerzes.hu/ertesito/megtekint/portal_10159_2012/
10224/2012 http://kozbeszerzes.hu/ertesito/megtekint/portal_10224_2012/
5648/2012 http://kozbeszerzes.hu/ertesito/megtekint/portal_5648_2012/
7766/2012 http://kozbeszerzes.hu/ertesito/megtekint/portal_7766_2012/
9805/2012 http://kozbeszerzes.hu/ertesito/megtekint/portal_9805_2012/

<http://ted.europa.eu/udl?uri=TED:NOTICE:156048-2013:TEXT:H:HTML&src=0>
19340/2011 http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/hirdetmeny/portal_19340_2011/
http://www.kreativ.hu/media/cikk/mediaugynokseget_valasztott_a_szerencsejatek_zrt_
<http://www.szerencsejatek.hu/online-sportfogadoi-weboldal-eredmenyhirdetes>
2011/S 206 <http://ted.europa.eu/udl?uri=TED%3ANOTICE%3A335487-2011%3ATEXT%3AHU%3AHTML&src=0>
http://www.portfolio.hu/users/elofizetes_info.php?t=cikk&i=178999
<http://index.hu/kultur/media/2013/02/12/simicska->
kozeli_ceg_gyartja_a_koztevenek_a_szerencse_hiradot/
<http://index.hu/kultur/media/2014/01/24/ujabb-egymilliardos-megbizast-kapott-a-simicska->
kozeli_hung-ister/
<http://www.vg.hu/vallalatok/vallalati-hirek/simicska-cege-is-szazmillio-folott->
kapott-a-szerencsejatek-zrt-tol

Number of cases read: 1,119 Number of cases listed: 1,119

2. Melléklet: A közbeszerzésekben elköltött pénz összege a CSI negyedeiben a „Fidesz-közeli” cégek és a többi nyertes cég esetében, 2009-2014, Ft

Case Processing Summary

	Cases					
	Included		Excluded		Total	
	N	Percent	N	Percent	N	Percent
eh_ar * Ncomprr4 Percentile Group of comprr4 * fidesz fidesz-közeli cég	1005	89.8%	114	10.2%	1119	100.0%

Report

eh_ar (szerződéses összeg)

Ncomprr4 Percentile Group of comprr4 fidesz fidesz-közeli cég		N	Mean	Sum
1	.00 nem	203	74071746.8211	1.50E10
	1.00 igen	21	7.7464E8	1.63E10
	Total	224	1.3975E8	3.13E10
2	.00 nem	236	26794294.6076	6.32E9
	1.00 igen	14	2.3629E8	3.31E9
	Total	250	38525957.9776	9.63E9
3	.00 nem	245	41628785.5870	1.02E10
	1.00 igen	25	1.8060E8	4.51E9
	Total	270	54496129.6141	1.47E10
4	.00 nem	241	39344604.3752	9.48E9
	1.00 igen	20	1.1045E8	2.21E9
	Total	261	44792920.9173	1.17E10
Total	.00 nem	925	44368778.6544	4.10E10
	1.00 igen	80	3.2874E8	2.63E10
	Total	1005	67005296.6690	6.73E10